Масква ... Ул. Фрунзе 10 Ін.тут Сов. ... і права
Усесаюзная бібліятэка ім. Горкага
Ил. 2689

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 227 (5901) | 2 кастрычніка 1937 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ У НУМАРЫ:

Нарады па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Выступленне т. Волкава.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Па-большэвіцку выконваць прапановы актыва!

АРТЫКУЛЫ:

20 год назад: **Е. Власава** — Гаспадарчая разруха напярэдадні Кастрычніка — 2 стар.

С. Лясневускі — Ачысціць ад ворагаў швейную прамысловасць.

У дапамогу нізавому агітатару — Тайнае галасаванне.

Перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва.

Узорна падрыхтавацць да зімы жывёлагадоўчыя фермы.

Рэйд рабкораў «Звязды» па прадпрыемствах Менска.

Праз два месяцы пасля сходу заводскіх актываў.

ЗА РУБЯЖОМ:

Ваенныя дзеянні ў Кітаі:

Новая перамога 8-й кітайскай арміі Чжу Дэ.

Налёт японскіх самалётаў на кітайскія гарады.

Англійскі нацыянальны совет працы патрабуе байкота Японіі.

На франтах у Іспаніі. 4 італьянскіх дывізіі адпраўляюцца ў Іспанію.

Ліга нацый аб фашысцкай інтэрвенцыі ў Іспаніі.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ ВЫКОНВАЦЬ ПРАПАНОВЫ АКТЫВА!

Сягоння мы публікуем матэрыялы рабкораў «Звязды», прымаўшых удзел у рэйдзе па праверцы выканання пастаноў сходаў гаспадарча-вытворчага актыва на буйнейшых менскіх прадпрыемствах. Матэрыялы гэтыя малююць непрыглядную карціну. Большасць недахопаў, якія выкрываліся на сходах актыв 2—4 месяцы таму назад, асталіся і да гэтага часу.

На заводзе імя Варашылава, напрыклад, ні адна прапанова актыв не праведзена ў жыццё. На прадпрыемстве пануюць вытворчая распушчанасць, міжцэхавыя непаладкі, якія зрываюць работу завода, не арганізавана праца, адсутнічае тэхнічнае кіраўніцтва і дапамога стаханаўцам. Недарма работа завода з кожным месяцам не паляпшаецца, а наадварот—пагоршваецца. Дырэктар завода тав. Лісоўскі, прыняўшы позу пакрыўджанага, зусім не кіруе прадпрыемствам. «Як я магу працаваць, калі мяне ўсюды крытыкуюць», — заяўляе гэты гора-дырэктар, калі яму ўказваюць на яго бязрукасць і злачынную бяздзейнасць у барацьбе за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, за навядзенне большэвіцкага парадку на заводзе. Няма чаго даказваць усю антыпартыйнасць падобных «скарг».

Не лепш становішча з выкананнем прапаноў актыва і на іншых праверанных рабкорамі прадпрыемствах. На фабрыцы «Комунарка» справа дахозіць да прамых здзекаў з рабочых. На апошнім сходзе актыва стаханаўцы законна абвінавачвалі кіраўнікоў прадпрыемства (Пузанаў, Рабкін) у бязрукасці, межуючай з двурушніцтвам. Гэтыя кіраўнікі на сходах прызнаюць любую крытыку правільнай, запэўняюць, што безагаворачна выканаюць патрабаванні актыва, але пасля сходаў «забываюць» аб гэтым і ўсё астаецца пастарому. Такія паводзіны кіраўнікоў фабрыкі «Комунарка» варожы традыцыям нашай большэвіцкай партыі.

Партыя большэвікоў, вялікі правадыр народаў таварыш Сталін заўсёды аддавалі велізарнае значэнне чуламу прыслухоўванню да голасу мас, рэагаванню на крытыку масы, падняццю на аснове самакрытыкі знізу пільнасці рабочага класа і ўсіх працоўных.

«Мы, кіраўнікі, — гаварыў у заключнай прамове на лютаўскім Пленуме ЦК ВКП(б) таварыш Сталін, — бачым рэчы, падзеі, людзей толькі з аднаго боку, я сказаў-бы — зверху, наша поле зроку, стала быць, больш ці менш абмежавана. Масы, наадварот, бачаць рэчы, падзеі, людзей з другога боку, я сказаў-бы — знізу, іх поле зроку таксама, стала быць, у вядомай ступені абмежавана. Каб атрымаць правільнае вырашэнне пытання, трэба аб'яднаць гэтыя два вопыты. Толькі ў такім выпадку кіраўніцтва будзе правільным».

Толькі вузкі дзялга, чыноўнік, які адарваўся ад палітычнага жыцця, можа «кіраваць» прадпрыемствам, не прыслухоўваючыся да голасу рабочых, да іх крытыкі, не ўзнальваючы іх творчай ініцыятывы.

Лютаўскі Пленум ЦК ВКП(б) падкрэсліў неабходнасць рэгулярнага, штомесячнага склікання сходаў актыва. Гэтым партыя дала нашым гаспадарнікам магутную зброю паляпшэння работы, хутчэйшай ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, выхавання і высунення новых кадраў. Але, на жаль, ўсюды выконваецца гэта пастанова Пленума ЦК ВКП(б). На радзе прадпрыемстваў, ды і ў наркаматах, абмежаваліся скліканнем толькі аднаго сходу актыва. Ужо даўно трэба было правесці паўторныя і нават трэція сходы.

Аднак, адзін факт склікання актыва не вычэрпвае задачы. Трэба забяспечыць выкананне прапаноў актыва, змагацца за дзейснасць крытыкі. Гэтага-ж якраз няма.

Амаль на ўсіх абследаваных прадпрыемствах сходы актыва патрабавалі правільнай арганізацыі працы, як асноўнай умовы росту прадукцыйнасці. Хіба-ж гэта не ажыццявіма? Варта было толькі кіраўнікам адмовіцца ад бюракратычных метадаў кіраўніцтва, увайсці ў справу і аператыўна ўзяцца за наладжванне вытворчасці, як гэта асноўнае патрабаванне актыва было-б выканана. На самай справе, ці нельга арганізаваць, каб дэталі падаваліся адпаведна тэхналагічнаму працэсу, каб станкі рамантаваліся высокаякасна, каб у рабочага былі ўсе неабходныя інструменты, каб рабочым не даводзілася прастойваць з-за недахвату дэталяў, з-за непадачы матэрыялаў? Усё гэта можна арганізаваць пры канкрэтным кіраўніцтве прадпрыемствам, пры большэвіцкіх адносінах да справы. А гэта-ж, у сваю чаргу, спрыяла-б росту стаханаўскіх радоў. Кіраўнікі-ж завода імя Варашылава, напрыклад, замест стварэння ўмоў у рабоце стаханаўцаў і забеспячэння росту іх прадукцыйнасці працы, пачалі праводзіць антыдзяржаўную практыку даплаты рабочым, не выконваючым нормы.

Або ўзяць пытанне аб штодзённым уліку рэзультатаў выпрацоўкі і вывешванні іх у цэхах. Вопыт паказаў, што штодзённае вывешванне рэзультатаў выпрацоўкі стымулюе разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва, рост прадукцыйнасці працы. Гэта ў першы перыяд стаханаўскага руху шырока практыкавалася на прадпрыемствах. Чаму-ж зараз гэта стала немагчымым?

Многа скарг таксама на бязладдзе ў зарплаце, на няправільныя расцэнкі, на дрэнную падрыхтоўку да зімы і інш.

Паўтараем, усе гэтыя недахопы, выяўленыя рэйдам рабкораў, знішчэння якіх у свой час патрабавалі сходы вытворчага актыва, не з'яўляюцца нейкімі непераможнымі. Іх лёгка знішчыць. Варта толькі аднесціся да гэтай справы з усёй сур'ёзнасцю.

Таварыш Сталін не раз указваў, што мы, большэвікі, павінны не толькі вучыць масы, але і вучыцца ў мас: «Беспартыйныя масы правяраюць сваіх гаспадарчых, прафесіянальных і іншых кіраўнікоў на беспартыйных актывах, на масавых нарадах усякага роду, дзе яны заслухоўваюць справаздачы сваіх кіраўнікоў, крытыкуюць недахопы і вызначаюць шляхі іх выпраўлення».

Нельга сказаць, каб нашы гаспадарчыя кіраўнікі зразумелі гэта. Іншыя гаспадарнікі адрываюцца ад актыва, пагарджаюць яго парадаю. Некаторыя-ж гаспадарнікі прыйшлі ў замяшанне, забыліся, што самакрытыка азначае не аслабленне, а ўзмацненне кіраўніцтва, не аслабленне, а ўзмацненне дысцыпліны.

Большэвікі-гаспадарнікі павінны добра памятаць, што ворагі народа, трацкісцка-правыя агенты фашызма, шкоднікі і дыверсанты, лёгка акапаліся іменна там, дзе не прыслухоўваліся да голасу рабочых, дзе не знішчалі выкрываемыя імі недахопы, дзе заціскалася самакрытыка.

Толькі апіраючыся на масы, вучачы іх, кіруючы імі і ў той-жа час няспынна вучачыся ў мас, узбагачаючыся іх вопытам, — кіраўнікі наркаматаў і прадпрыемстваў змогуць з поспехам выканаць грандыёзныя задачы, пастаўленыя перад імі нашай партыяй.

ХОД УБОРКІ КАЛАСАВЫХ І СЯЎБЫ АЗІМЫХ ПА СССР

Паводле зводкі Наркамзема, Наркомсоўгасаў і Наркамхарчпрома СССР, да 25 верасня ўбрана 88.109 тысяч гектараў — 98 проц. плана. На 20 верасня было ўбрана 86.559 тысяч гектараў — 96 проц. плана. Пяцідзёнка дала выкананне 2 проц. задання.

Абмалочана 62.697 тысяч гектараў — 71 проц. убранага збожжа.

З саюзных рэспублік выканалі план уборкі Украінская і Беларуская ССР. РСФСР выканала 97 проц. плана, Азербайджанская ССР — 96 проц., Грузінская ССР — 98 проц., Армянская — 97 проц. і т. д.

***

Да 25 верасня засеяна 31.748 тысяч гектараў азімых — 86 проц. плана. На 20 верасня было засеяна 30.378 тысяч гектараў — 82 проц. плана. Прырост за пяцідзёнку складае 4 процанты.

З саюзных рэспублік: па Украінскай ССР засеяна 94 проц. плана, па Беларускай ССР таксама 94 проц., па РСФСР — 90 проц., па Азербайджанскай ССР — 2 проц., Грузінскай ССР — 4 проц., Армянскай ССР — 28 проц. і т. д.

У мінулым годзе на 25 верасня было засеяна 32.651 тысяча гектараў — 85 проц. плана.

1 кастрычніка ў Доме партактыва (Менск) адбылася нарада сакратароў акругкомаў і райкомаў КП(б)Б, старшынь акруговых і раённых выканаўчых камітэтаў і рэдактароў газет, склікаая ЦК КП(б)Б па пытанню аб становішчы падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. НА ЗДЫМКУ: удзельнікі нарады слухаюць даклад старшыні ЦВК БССР тав. Стакуна.

Фото Вернера (БСФ).

НАРАДЫ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ВЫБАРАЎ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ СССР

Выступленне тав. ВОЛКАВА

Учора ў Доме партактыва ў Менску адбылася аб'яднаная нарада сакратароў акругкомаў, гаркомаў, райкомаў КП(б)Б, старшынь акруговых і раённых выканаўчых камітэтаў і рэдактароў акруговых, раённых і фабрычна-заводскіх газет. На нарадзе прысутнічаў рэспубліканскі і гарадскі партыйна-совецкі актыў.

На нарадзе быў заслухан даклад старшыні ЦВК БССР тав. Стакуна аб падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

Тав. Стакун у сваім выступленні падрабязна спыніўся на тым, як у Беларусі практычна будуць праводзіцца выбары ў Вярхоўны Совет СССР. У Беларусі намячаецца стварыць 19 акруг па выбарах у Совет Саюза і 25 акруг па выбарах у Совет Нацыянальнасцей.

Гаворачы аб падрыхтоўчай рабоце асобных райвыканкомаў, тав. Стакун указаў на тое, што зусім недастаткова разгорнута агітацыйна-прапагандысцкая работа сярод насельніцтва, і асабліва на вёсцы. Многія групы насельніцтва яшчэ не ахоплены вывучэннем «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Далёка не ўсе райвыканкомы і горсоветы пры стварэнні выбарчых участкаў улічваюць усе неабходныя выгады для выбаршчыкаў, як: аддегласць, перасоўванне, памяшканне для адпачынку і т. д. Ва многіх мясцах ёсць яшчэ яўна фармальны падыход да гэтай справы. Трэба ўжо зараз паклапаціцца аб палягчэнні і садзейнасці вясковым выбаршчыкам дабрацца да месца, дзе будуць праводзіцца выбары. Трэба зараз-жа ўзяцца за паляпшэнне культурных устаноў, як ДСК і хат-чытальняў. Прывесці іх у парадак, паслаць туды пражыццельных людзей.

Кароткія даклады аб падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет зрабілі сакратар Слуцкага акругкома КП(б)Б тав. Нікіцін, сакратар Магілеўскага ГК КП(б)Б тав. Хрыпач і сакратары Чавускага РК КП(б)Б тав. Гаўрусёў і Лёзнянскага — тав. Бугроў.

З вялікай прамовай выступіў цёпла сустрэты ўдзельнікамі нарады выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкаў.

Тав. Волкаў гаварыў аб вялікіх перамогах, з якімі прыходзіць наша краіна да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі.

Спыняючыся на прапагандзе вялікай Сталінскай Канстытуцыі, «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР», т. Волкаў патрабаваў ад удзельнікаў нарады шырокай папулярызацыі гэтых гістарычных дакументаў сталінскай эпохі сярод усіх груп насельніцтва.

— Мы павінны паказаць яшчэ і яшчэ раз зразумелай, агульнадаступнай мовай веліч нашых перамог.

Гаворачы аб формах і метадах агітацыйнай і прапагандысцкай работы па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет, тав. Волкаў ставіць задачу — расказаць нашаму насельніцтву аб хлуслівай і фальшывай выбарчай сістэме капіталістычных краін, аб тых абмежаваннях для жанчын і моладзі і для астатніх, найбольш эксплаатуемых слаёў працоўных у буржуазных краінах, і аб глыбокай розніцы паміж нашай і буржуазнымі канстытуцыямі.

Тав. Волкаў указаў на вельмі дрэннае становішча праводзімай агітацыйна-прапагандысцкай работы ў галіне папулярызацыі «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Вельмі слаба вядзецца барацьба з класава-варожымі вылазкамі царкоўнікаў. Антырэлігійная работа сярод насельніцтва запушчана. Як у Менску, так і ў іншых гарадах яшчэ вельмі невялікі процант насельніцтва ахоплен гурткамі і іншымі формамі агітацыі.

Трэба паслаць у дапамогу вёсцы з горада праверанных агітатараў-прапагандыстаў для таго, каб ахапіць літаральна ўсё насельніцтва вёскі.

Тав. Волкаў падверг крытыцы работу як рэспубліканскага, так і раённага друку, які яшчэ да гэтага часу вельмі слаба растлумачвае масам Сталінскую Канстытуцыю і «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Газеты не растлумачваюць сваім чытачам усіх цікавячых іх пытанняў, звязаных з выбарамі.

У заключэнне тав. Волкаў заклікаў удзельнікаў нарады да павышэння пільнасці да прошукаў ворагаў, ліквідацыі вынікаў шкодніцтва і большэвіцкай баявой мабілізацыі на паспяховае правядзенне выбараў.

***

30 верасня ў ЦВК БССР адбылася ўсебеларуская нарада старшынь акрвыканкомаў, райвыканкомаў і горсоветаў па пытанню аб падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Для ўдзелу ў рабоце нарады з'ехалася каля 100 чалавек з усіх раёнаў рэспублікі.

З дакладам аб задачах советаў у сувязі з надыходзячай выбарчай кампаніяй выступіў старшыня ЦВК БССР тав. Стакун.

У спрэчках выказаліся тт. Сукачоў (Лепель), Рэкспін (Барысаў), Партноў (Полацк), Раманенка (Мазыр), Фінагеноў (Гомель) і інш.

На нарадзе выступілі з прамовамі сакратар ЦК КП(б)Б тав. Патапейка і старшыня СНК тав. Кавалёў.

На гэтай-жа нарадзе быў заслуханы даклад наркамфіна тав. Жуковіча аб выкананні фінансавага плана на ... [illegible]

У той-жа дзень пры ЦК КП(б)Б адбылася ўсебеларуская нарада рэдактараў акруговых, гарадскіх, раённых і чыгуначных палітаддзельскіх газет і фабрычна-заводскіх шматтыражак. Прысутнічала 126 чалавек.

Даклад аб задачах друку ў падрыхтоўцы і правядзенні выбараў у Вярхоўны Совет СССР зрабіў рэдактар газеты «Звязда» тав. Юркоў. Былі заслуханы таксама даклады рэдакцый аршанскай і рэчыцкай раённых газет. У спрэчках выказалася 10 чалавек.

На нарадзе выступіў з прамовай выконваючы абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. Лявіцкі.

ПРОВАДЫ ПРЫЗЫЎНІКАЎ

Учора вечарам працоўныя Менска праважалі першую групу прызыўнікоў, якія адпраўляюцца ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Група прызыўнікоў рабочыя абутковай фабрыкі імя Кагановіча, будаўнікі і інш. Стройнай калонай, са спевамі прышлі прызыўнікі на вакзал.

У памяшканні прыгожанага агітпункта адбыўся кароткі мітынг. Маладых байцоў нашай доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі віталі ад імя ГК КП(б)Б тав. Сямёнаў. Затым іх таксама вітаў чырвонаармеец менскага гарнізона тав. Усаў.

З адказным словам выступіў прызыўнік-інструктар фізкультуры тав. Кандрацёў.

— Мы даем абяцанне партыі, ураду, нашаму дарагому правадыру таварышу Сталіну, што мы прыкладзем усе свае сілы, каб у самы кароткі тэрмін авалодаць вайсковай справай. Мы клянемся, што па першаму закліку станем грудзьмі на абарону нашай соцыялістычнай радзімы.

Да адыходу поезда асталося некалькі мінут. Таварышы па рабоце, дзяўчаты і родзічы цёпла развітваюцца з прызыўнікамі.

ЗВЫШ 3.318 КІЛОМЕТРАЎ ПА ПРАМОЙ

НОВЫ РЭКОРД ДАЛЬНАСЦІ ПАЛЁТУ ДЛЯ ЛЁГКІХ САМАЛЁТАЎ

1 кастрычніка спартыўная камісія Цэнтральнага аэраклуба СССР імя Косарава разгледзела прадстаўленыя спартыўнымі камісарамі матэрыялы і пратаколы аб палёце на дальнасць лётчыка-даследчыка С. Гусарава і старшага лейтэнанта В. Глебава. Палёт зроблен імі 23—24 верасня па маршруту Масква—Краснаярск на лёгкім многамесным самалёце «САМ-5-2 біс» канструкцыі інжынера Маскалёва.

Спартыўная камісія Цэнтральнага аэраклуба СССР пастанавіла засведчыць адлегласць па прамой лініі, пройдзеную без пасадкі лётчыкам-даследчыкам тав. Гусаравым і старшым лейтэнантам тав. Глебавым, роўнай 3.318 клм. 198 метрам. Гэты рэзультат прызнан усесаюзным (нацыянальным) рэкордам дальнасці палёту па прамой для лёгкіх многамесных самалётаў першай катэгорыі (клас «С»).

Спартыўная камісія рашыла прадставіць адпаведныя матэрыялы ў прэзідыум Міжнароднай авіяцыйнай федэрацыі (ФАІ) для засведчання рэкорда як міжнароднага.

(БЕЛТА).

ПАРУСНА-МАТОРНАЕ СУДНО „ПЕТР ШТЭПЕНКА"

1 верасня ў Эгейскім моры пры затапленні фашысцкімі піратамі парахода «Благоев» на баявым пасту загінуў смерцю храбрых старшы рулявы—адзін з лепшых стаханаўцаў парахода «Благоев»— Пётр Маркавіч Штэпенка.

Загадам народнага камісара воднага транспарту СССР тав. Н. І. Пахомава імя Пятра Штэпенкі прысвоена парусна-маторнаму судну ялцінскага порта Чорнаморскага параходства.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У КІТАІ

Новая перамога 8-й кітайскай арміі Чжу Дэ

ШАНХАЙ, 1 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенцтва Гоміньь паведамляе, што часці 8-й кітайскай арміі пад камандаваннем Чжу Дэ і часці 84 дывізіі генерала Гао Гуй-цзэ нанеслі новае паражэнне японскім войскам у правінцыі Шаньсі. Услед за сакрушальным ударам па механізаванаму японскаму атраду войскі Чжу Дэ і Гао Гуй-цзэ нанеслі сільнае паражэнне тром палкам японскай 5-й дывізіі ў Яньмыньгуаня (паўночная частка правінцыі Шаньсі).

***

ШАНХАЙ, 1 кастрычніка. (БЕЛТА). Газета «Цванжыбао» вітае 8-ю кітайскую армію Чжу Дэ, атрымаўшую першыя перамогі. Газета выказвае ўпэўненасць, што 8-я армія, прайшоўшая суровую палітычную школу, нанясе рашучы ўдар ворагу і верне страчаныя Кітаем тэрыторыі.

У шанхайскім раёне

ШАНХАЙ, 30 верасня. (БЕЛТА). Па паведамленню кітайскага штаба, з вечара 28 верасня да паўдня 29 верасня японскія войскі не менш шасці раз атакавалі пазіцыі кітайскіх войск на лініі Лодзянь—Люхан. Усе атакі былі паспяхова адбіты кітайскімі войскамі.

Амаль усю ноч на 29 верасня японская артылерыя абстрэльвала Лодзянь-Цзядзінскую шасейную дарогу.

У раёне Бапзяцяо (на поўнач ад Чапея) японскі атрад прабаваў прасунуцца ўперад, але быў адбіт кітайскімі войскамі. З 7 гадзін раніцы 29 верасня не менш 20 японскіх самалётаў пачалі бамбардыроўку Чапея. Большая частка бомб упала ў раёне будынка «Комершэл прэс».

29 верасня завязалася моцная артылерыйская перастрэлка паміж японскімі ваеннымі караблямі і кітайскімі батарэямі ў Путуне. Праз гадзіну пасля пачатку гэтай перастрэлкі над Путунам з'явіліся японскія самалёты, якія бамбардыравалі гэту частку горада на працягу двух гадзін. Ад бамбардыровак больш усяго пацярпелі кітайскія вёскі.

***

ТОКІО, 29 верасня. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Домей Цусін, на шанхайскім фронце 29 верасня пачаліся лютыя баі ў сектары Чапея. Кітайскія войскі ўмела скарыстоўваюць разбураныя бамбардыроўкай і пажарамі дамы і агарожы для стварэння непрыступных пазіцый. У рэзультаце ўзмоцненай бамбардыроўкі з паветра ў Чапеі ўзніклі буйныя пажары.

Газета «Ніці-ніці», характарызуючы гэтыя баі, падкрэслівае, што японскія войскі паставілі як галоўную задачу авалоданне аўтамабільнай дарогай паміж Лодзянем і Шанхаем. Аднак, не гледзячы на ўсе атакі, падтрыманыя артылерыяй, авіяцыяй і бамбардыроўкай з ваенных караблёў, гэта задача ў сувязі з упартым супраціўленнем кітайскіх войск, дагэтуль не выканана.

Налёты японскіх самалётаў на кітайскія гарады

ШАНХАЙ, 30 верасня. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Сентрал Н'юс, 28 верасня японская авіяцыя зрабіла налёты на Кантон, Уху і Сучжоу.

На Кантон было зроблена тры налёты. У першым налёце ўдзельнічала 8 самалётаў, якія бамбардыравалі, галоўным чынам, ваколіцы Кантона і кітайскую канлнерку «Уфын». Канапэрка лёгка пашкоджана асколкамі бомб. У другім налёце ўдзельнічала 6 самалётаў, якія бамбардыравалі Хуанпу (паблізу Кантона).

У бамбардыроўцы Уху ўдзельнічала 15 японскіх самалётаў. Імі было скінута 100 бомб. У горадзе ўспыхнуў вялікі пажар. Лік ахвяр невядомы.

У Сучжоу 5 японскіх самалётаў разбурылі будынак «Азіятык петролеум компані» і 6 іншых будынкаў. Забіта і ранена больш 10 чалавек.

Правакацыйныя паводзіны інтэрвентаў

ЛОНДАН, 29 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, англійскі ўрад атрымаў ад кітайскага міністэрства замежных спраў мемарандум, у якім паведамляецца, што 26 верасня над Гуандэ (правінцыя Аньхуэй) былі заўважаны два японскіх самалёты, ляцеўшых на нязначнай вышыні, на крыллях якіх былі ясна намаляваны кітайскія нацыянальныя апазнавальныя знакі. Гэтыя японскія самалёты скінулі дзве бомбы. Ва ўзброеным канфлікце, гаворыцца далей у мемарандуме,— скарыстанне нацыянальных эмблем праціўнай стараны заўсёды разглядалася, як выключны акт вераломства. Падобныя акты асабліва небяспечны ў сучасным канфлікце, паколькі Японія, відавочна, будзе імкнуцца ўскласці адказнасць на Кітай у выпадку, калі ў рэзультаце дзеянняў, прадпрынятых пры такой маскіроўцы, будуць нанесены страты жыццю ці ўласнасці іншаземцаў.

Англійскі Нацыянальны совет працы патрабуе эканамічнага байкота Японіі

ЛОНДАН, 29 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, на пасяджэнні Нацыянальнага совета працы (аб'яднаны совет трэд'юніёнаў (профсаюзаў), лейбарысцкай партыі і парламенцкай фракцыі лейбарысцкай партыі) прынята рэзалюцыя, у якой высоўваецца патрабаванне, каб англійскі ўрад забараніў англійскім грамадзянам продаж ваенных матэрыялаў у Японію, а роўна і прадастаўленне Японіі крэдытаў. Англійскі ўрад, гаворыцца далей у рэзалюцыі, павінен праз Лігу нацый патрабаваць, каб усе астатнія члены Лігі прадпрынялі аналагічныя меры і наклалі-б эмбарго (забарону) на імпарт з Японіі. У рэзалюцыі падкрэсліваецца, што трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу на правядзенне шырокіх эканамічных мерапрыемстваў з мэтай прыпыніць японскую агрэсію.

Рэзалюцыя заканчваецца зваротам Нацыянальнага совета працы да ўсіх англійскіх грамадзян з заклікам выказаць сваё абурэнне японскім варварствам і спыніць пакупку японскіх тавараў.

***

ЛОНДАН, 30 верасня. (БЕЛТА). У Сіднеі (Аўстралія) партовыя рабочыя 29 верасня спынілі пагрузку свінца на японскі параход «Канбера Мару», а таксама прынялі рэзалюцыю, якая патрабуе, каб іх профсаюз пашырыў байкот Японіі на ўсю Аўстралію. Профсаюз металістаў у Сіднеі прыняў рэзалюцыю, якая абвяшчае байкот усіх японскіх тавараў. Профсаюз прапанаваў сваім членам адмаўляцца ад агляду і рамонту ўсякага парахода, які вядзе гандаль з Японіяй.

Адказ Японіі на пратэст ЗША

ТОКІО, 30 верасня. (БЕЛТА). Японскае міністэрства замежных спраў апублікавала тэкст японскага адказа на пратэст Злучаных Штатаў Амерыкі па поваду бамбардыроўкі Нанкіна.

У адказе японскі ўрад спасылаецца на неабходнасць бамбардыроўкі Нанкіна з прычыны таго, што ён нібы з'яўляецца «цэнтральнай базай ваенных дзеянняў кітайскіх войск і валодае бясприкладна магутнай абаронай». Японія прабуе ўпэўніць, што «бамбардыроўка накіравана толькі супроць ваенных органаў і ваенных устаноў».

Далей у адказе ўказваецца, што японскі ўрад прытрымліваецца нібы палітыкі максімальна магчымага забеспячэння бяспекі правоў, інтарэсаў і жыцця грамадзян трэціх краін» і прапануецца ўраду ЗША «супрацоўнічаць з японскім урадам у прынятых ім мерах».

Аднак, у адносінах патрабавання ЗША аб узмяшчэнні ўбыткаў, нанесеных у часе бамбардыроўкі японскай ... Нанкіна, японскі ўрад ... адказу ўхіліўся.

Агенцтва Д[illegible] ... [illegible]

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

УЗОРНА ПАДРЫХТАВАЦЬ ДА ЗІМЫ ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫЯ ФЕРМЫ

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦСПАБОРНІЦТВА. Слесар-комсамолец новамеханічнага цэха менскага станкабудаўнічага завода імя Кірава стаханавец т. Гімельштэйн узяў на сябе абавязацельства сабраць у кастрычніку 8 станкоў (піл Гелера) пры месячнай норме — 7 штук. НА ЗДЫМКУ: т. Гімельштэйн за работай.

Фото Вернера (БСФ).

АРГАНІЗУЕМ ЦЁПЛУЮ ЗІМОЎКУ ЖЫВЕЛЕ

Мы, заатэхнікі Жлобінскага раёна, падтрымліваем прапанову калгаснікаў сельгасарцеляў імя Дзержынскага і «Чырвоны хлебароб» аб разгортванні перадкастрычніцкага спаборніцтва.

Калгаснікі ў сваім звароце зусім правільна кінулі папрок па нашаму адрасу, што мы, заатэхнікі і іншыя спецыялісты па жывёлагадоўлі, працуем яшчэ дрэнна. А перад намі непачаты край работы па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Ворагі народа нямала нашкодзілі ў галіне жывёлагадоўлі і ў нашым Жлобінскім раёне.

Мы абавязваемся змагацца за найхутчэйшую ачыстку радоў жывёлаводаў ад ворагаў народа.

Прыложым усе сілы к таму, каб падрыхтаваць фермы да зімоўкі. Праверым становішча арганізацыі працы на калгасных жывёлагадоўчых фермах. Ліквідуем факты падзёншчыны, што мае месца на некаторых жывёлагадоўчых фермах, і арганізуем індывідуальную здзельшчыну.

Наш раён адстае па сіласаванню. Абавязваемся дапамагчы калгасам выканаць план сіласавання і другога ўкосу, каб поўнасцю забяспечыць кармамі жывёлу калгасаў і калгаснікаў.

У 30 фермах мы арганізуем заатэхнічныя гурткі.

У бліжэйшы час склікаем куставыя нарады ўсіх работнікаў жывёлагадоўлі дзе падрабязна распрацуем зварот перадавых калгасаў.

Заатэхнікі Жлобінскага раёна: КАРНЮШКА, ХОДАС, ШОЛАМАЎ, МУХА.

НОВЫЯ СТАХАНАЎЦЫ

ВІЦЕБСК. Шырока разгарнулася перадкастрычніцкае спаборніцтва на швейнай фабрыцы «Профінтэрн». Да апошняга часу адной з адстаючых на фабрыцы была лента майстра Беркоўскага. Зараз лента сістэматычна перавыконвае план. Работніца Ляхновіч выконвае план на 130—140 проц. Яна вучыць работніц Шпакаву і Гарлачову добра працаваць; работніцы Фадзеева і Беркоўская навучаюць стаханаўскім метадам работы работніц Брэшчанка і Пятрухіну. У выніку раней адстаўшыя работніцы цяпер выконваюць нормы. У спаборніцтва ўключыліся таксама адміністрацыйна-тэхнічныя работнікі ленты.

Значна палепшыў работу цэх № 4. 26 лента гэтага цэха, спаборнічаючы з 24 лентай, дабілася перавыканання плана за дзве дэкады верасня. Работніца Ганчарова штодзенна выконвае план на 150 і больш процантаў. Заключыўшы соцдагавор з работніцай Шапіра, Ганчарова дапамагае ёй у рабоце.

Значна павялічылася колькасць стаханаўцаў у ленце № 1. Рад работніц выконваюць зараз па дзве аперацыі. Так, работніца Навельская раней толькі вышывала футравыя каўняры, а зараз яна выконвае і другую аперацыю — ушыўку каўнера. Навельская сістэматычна перавыконвае план, у яе няма браку і перарабак. Па дзве аперацыі выконваюць работніцы Іванова, Шапавалава і іншыя, даючы па 115—120 процантаў нормы па кожнай аперацыі.

На аснове соцыялістычнага спаборніцтва фабрыка пачынае выходзіць з прарыву. За мінулыя месяцы фабрыка сістэматычна не выконвала плана. План першай дэкады верасня выканан на 100,1 проц., другой дэкады — на 101,4 проц. Па папярэдніх падліках, перавыканан таксама план трэцяй дэкады.

УКЛЮЧЫЛІСЯ У ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦСПАБОРНІЦТВА

Пасля прапрацоўкі пісьма маскоўскіх настаўнікаў-выдатнікаў група настаўнікаў першых класаў 13-й сярэдняй рускай школы ўключылася ў соцыялістычнае спаборніцтва на лепшую падрыхтоўку да XX гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі.

— Мы, выкладчыкі першых класаў,— гаворыць т. Манаева (1-шы клас «б») у гэтым годзе распачалі працу з дзецьмі, якія ўпершыню селі за школьную парту. Гэтыя дзеці патрабуюць да сябе асаблівай увагі. Таму нам неабходна стварыць такія ўмовы, каб дзеці з ахвотай ішлі ў школу і добра займаліся. З першых-жа дзён заняткаў мы павінны прывіць малышам любоў да навукі, прывучыць іх да дысцыпліны, чыстаты і парадку.

Уся наша работа павінна праходзіць пад знакам антырэлігійнага выхавання, дапамогі вучням правільна арыентавацца ў навакольнай абстаноўцы.

Настаўнікі абавязаліся дадаткова праводзіць гутаркі на розныя антырэлігійныя тэмы, скарыстоўваючы для гэтага адпаведную літаратуру. Абавязаліся таксама да свята правесці абследванне, каб пазнаёміцца, у якіх умовах жывуць і працуюць вучні; дапамагчы адстаючым— выклікаць іх часцей да дошкі, гутарыць з імі і т. д.; весці адпаведную работу з бацькамі. Апрача таго, штодзённа павышаць сваю кваліфікацыю, быць у курсе ўсіх тых падзей, якія адбываюцца ў нас і за рубяжом. Добра вывучыць Сталінскую Канстытуцыю і «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Выхаваць наша пакаленне ў духу комунізма, — гаворыць настаўніца Макоўская, — мы зможам толькі тады, калі ў штодзённай рабоце будзем упарта працаваць над павышэннем свайго палітычнага і культурнага ўзроўню.

Я. С.

НАСУСТРАЧ ВЯЛІКАМУ СВЯТУ

Уключыўшыся ў перадкастрычніцкае спаборніцтва, калгаснікі калгаса «Спят працы». Міргашчанскага сельсовета, Чэрыкаўскага раёна, паспяхова заканчваюць сельскагаспадарчыя работы. Зараз у калгасе ў поўным разгары ўборка бульбы, якую калгаснікі абавязаліся ўбраць у найкарацейшы тэрмін і хутчэй разлічыцца з дзяржавай па бульбапастаўках.

Калгаснікі ўжо атрымалі авансам на працадзень 2½ кгр. збожжавых культур. Гэта ў тры разы больш, чым у мінулым годзе яны атрымалі пры канчатковым разліку.

Н. КОТАЎ.

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦСПАБОРНІЦТВА. Рабочы-стаханавец швейнага цэха абутковай фабрыкі імя Л. М. Кагановіча (Менск) т. Ледэр Д. Ф. узяў абавязацельства даваць у змену не менш 900 пар загатовак пры норме 545 пар. 20 верасня гэта абавязацельства т. Ледэр перавыканаў, даўшы за змену 1000 пар і ўстанавіўшы такім чынам усебеларускі рэкорд выпрацоўкі. НА ЗДЫМКУ: т. Ледэр Д. Ф.

Фото Шышко (БСФ).

ВЫПРАЦУЕМ 1000 ГЕКТАРАЎ НА ТРАКТАР

Прапанова калгаснікаў аб арганізацыі перадкастрычніцкага спаборніцтва абмяркована на агульным сходзе калектываў гомельскай МТС і МТМ. Таварышы, якія выступалі на сходзе, бралі на сябе канкрэтныя самаабавязацельствы па сустрэчы XX гадавіны Кастрычніка.

— Да канца знішчым ворагаў народа,—гаворыць брыгадзір трактарнай брыгады тав. Мельнікаў. — ліквідуем вынікі іх шкодніцкай работы. Мы абавязваемся даць на трактар 1000 гектараў замест нормы ў 400 гектараў. Работу будзем выконваць на выдатна.

Гэтыя словы брыгадзіра тав. Мельнікава падмацоўваюцца фактамі выдатнай работы яго брыгады. Гадавы план на 15 верасня ўжо выканан на 153,1 проц. Трактарыст тт. Астрэлеў і Кулінкін ужо далі на сваім трактары 623 гектары замест гадавой нормы ў 400 гектараў. Трактарысты Сіроткін і Рубанаў далі па 604 гектара на трактар.

Рабочыя машынна-трактарнай майстэрні абавязаліся поўнасцю падрыхтаваць МТМ да рамонту, які пачаць з 1 кастрычніка.

Рабочыя рашылі арганізаваць работу гурткоў па вывучэнню «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР»

МАКАРЭНКА.

Слесар Гомельскай МТС.

СТАХАНАЎСКАЯ ДЭКАДА НА ЧЫГУНАЧНЫМ ВУЗЛЕ

На менскім чыгуначным вузле з вялікім уздымам прайшла стаханаўская дэкада. Машыністы, рабочыя паравознага дэпо і вузла дабіліся новых поспехаў у сваёй рабоце.

Паравозная брыгада стаханаўцаў-машыністаў Мухаморава і Саўкіна (паравоз СУ-293) паспяхова змагаецца за выкананне ўзятага абавязацельства — дабіцца міжпрамывачнага прабегу паравоза ў 30 тыс. кіламетраў (замест 5 тыс. па норме). На паравозе ўжо зроблен прабег без прамыўкі ў 22 тыс. кіламетраў. Машыністы тт. Карпухін, Шабан і Сярмяжка дабіліся міжпрамывачнага прабегу паравоза ў 15 тыс. кіламетраў. У часе дэкады машыніст Арысаў давёў тэхнічную скорасць да 42 кіламетраў і больш.

Выканана абавязацельства па апяленню 15 паравозаў. Больш як на 90 проц. выканан рамонт памяшкання дэпо. Па дэпо зніжан процант хворых паравозаў з 22—25 да 7,76 процантаў.

Асобныя стаханаўцы паказваюць бліскучыя ўзоры работы. Так, стаханавец Райскі, працуючы па накладцы топачных скляпенняў паравозаў, выконвае норму на 257 проц. У два разы павысілі прадукцыйнасць працы стругальшчык Запольскі і столяр Якімак.

За час дэкады выраслі новыя стаханаўцы. Работніца Дубічэнка крапаўшчык Віцкі і вуталышчыкі Жыбуля і Чарняўскі пачалі выконваць нормы на 220—230 проц.

У ДАПАМОГУ НІЗАВОМУ АГІТАТАРУ

ТАЙНАЕ ГАЛАСАВАННЕ

Сталінская Канстытуцыя і совецкі выбарчы закон прасякнуты духам сапраўды ўсенароднага, да канца паслядоўнага, соцыялістычнага дэмакратызма.

Замена існаваўшых да гэтага часу адкрытых выбараў закрытымі або тайнымі выбарамі азначае, што кожнаму грамадзяніну СССР, кожнаму выбаршчыку забяспечваецца поўная свабода ў выражэнні сваёй волі пры галасаванні за таго ці іншага кандыдата.

Таварыш Сталін у гутарцы з Рой Говардам гаворыць:

«Чаму тайныя? А таму, што мы хочам даць совецкім людзям поўную свабоду галасаваць за тых, каго яны хочуць выбраць, каму яны давяраюць забеспячэнне сваіх інтарэсаў».

Адкрытыя выбары азначаюць, што галасаванне за таго ці іншага кандыдата праводзіцца шляхам паднятця рукі на выбарчым сходзе.

Тайныя выбары азначаюць, што галасаванне за таго ці іншага кандыдата праводзіцца шляхам асабістага запаўнення і апускання выбаршчыкам у выбарчы яшчык запячатанага ў канверт бюлетэня з прозвішчамі кандыдатаў.

У буржуазных краінах пры выбарах заўсёды робяцца рознастайныя махінацыі, якімі выбаршчык пазбаўляецца права і магчымасці свабодна выказаць сваю волю. Тайны галасавання ў буржуазных краінах фактычна не існуе.

Нават у найбольш дэмакратычных буржуазных краінах ужываюцца часта такія махінацыі, якія пазбаўляюць выбаршчыкаў упэўненасці ў захаванні тайны іх галасавання. Напрыклад, выбаршчыкам даюцца празрыстыя канверты для выбарчых бюлетэняў, праз якія чыноўнікі і паліцыя, якія знаходзяцца ля выбарчай урны, бачаць, за каго падае свой голас выбаршчык.

Шырока распаўсюджаны націск на выбаршчыка, подкуп і назат прамы тэрор. Так, напрыклад, нават у «дэмакратычнай» Амерыцы пры ўваходзе ў выбарчыя памяшканні рабочых, падазраваемых у комунізме, збіваюць, адбіраюць і знішчаюць іх бюлетэні.

Буржуазныя партыі, захапіўшыя ўладу ў выбарчай акрузе, шырока прымяняюць подкуп чыноўнікаў і рознастайныя злоўжыванні. У выбарчыя урны цэлымі пачкамі падкідваюць бюлетэні буржуазных партый. Пры падліку галасоў ануліруюцца бюлетэні, пададзеныя за рабочых кандыдатаў-комуністаў. У рэзультаце грубага парушэння тайны галасавання і рознастайных махінацый і злоўжыванняў, шырока прымяняемых нават у найбольш дэмакратычных буржуазных краінах, буржуазія дабіваецца неабходных і выгадных ёй рэзультатаў галасавання.

Толькі ў Совецкім Саюзе выбарчы закон сапраўды забяспечвае кожнаму выбаршчыку сапраўдную тайну галасавання і, значыцца, поўную свабоду галасаваць за таго, каму выбаршчык давярае, каго ён хоча выбраць.

Тайныя выбары будуць дзейсным масавым кантролем знізу за работай кожнага органа ўлады, кожнага работніка.

Таварыш Сталін у гутарцы з Рой Говардам аб гэтым гаворыць:

«Ці пабудаваў ты, ці не пабудаваў добрую школу? Ці палепшыў ты жыллёвыя ўмовы? Ці не бюракрат ты? Ці дапамог ты зрабіць нашу працу больш эфектыўнай, нашае жыццё больш культурным? Такавы будуць крытэрыі, з якімі мільёны выбаршчыкаў будуць падыходзіць да кандыдатаў, адкідваючы нягодных, выкрэсліваючы іх са спісу, высоўваючы лепшых і выстаўляючы іх кандыдатуры».

Як забяспечвае совецкі выбарчы закон для кожнага выбаршчыка тайну галасавання?

Кожны выбаршчык галасуе асабіста, з'яўляючыся для гэтага ў памяшканне для галасавання.

Для запаўнення бюлетэняў у памяшканні для выбараў выдзяляецца асобны пакой, у якім у часе галасавання забараняецца прысутнасць каго-б там ні было апрача галасуючых. Гэты пакой абсталёван перагародкамі або шырмамі па ліку дапускаемых адначасова выбаршчыкаў.

Такім чынам, кожны выбаршчык асабіста, свабодна і незалежна ні ад каго вызначае, каму ён аддасць свой голас, каго з кандыдатаў ён выбірае.

Кожны выбаршчык асабіста апускае канверт з бюлетэнем у выбарчы яшчык.

Выбаршчык асабіста кладзе свой бюлетэнь у канверт, заклейвае канверт і пасля гэтага пераходзіць у пакой, дзе знаходзіцца выбарчы яшчык і ўчастковая выбарчая камісія.

Совецкі выбарчы закон, забяспечваючы тайну галасавання, указвае, што ніякі націск на выбаршчыка недапушчальны. «Выбарчая агітацыя ў выбарчым памяшканні ў часе падачы галасоў не дапускаецца» (артыкул 82).

Тайна галасавання апрача гэтага забяспечваецца складам выбарчых камісій, створаных з прадстаўнікоў арганізацый і таварыстваў працоўных, забяспечваецца гласнасцю і грамадскім кантролем пры падліку галасоў.

Наш выбарчы закон гарантуе ад усякіх злоўжыванняў пры выбарах. Па артыкулу 90 бюлетэні, пададзеныя без канверта або ў канверце не ўстаноўленага ўзору, ануліруюцца. Па артыкулу 112 пасадавая асоба совета ці член выбарчай камісіі, зрабіўшыя падробку выбарчых дакументаў або заведама няправільны падлік галасоў, караюцца пазбаўленнем свабоды на тэрмін да трох год.

Суровае пакаранне — пазбаўленне свабоды на тэрмін да 2 год — устанаўляе совецкі выбарчы закон для ўсякага, хто паспрабуе перашкодзіць совецкаму выбаршчыку ажыццявіць сваё права свабодна выбраць і галасаваць за таго ці іншага кандыдата.

Кожны артыкул нашага выбарчага закона забяспечвае ў поўнай адпаведнасці з вялікай Сталінскай Канстытуцыяй сапраўднае ажыццяўленне на справе ўсеагульных, роўных, прамых і тайных выбараў. Кожны артыкул нашага выбарчага закона забяспечвае для ўсяго совецкага народа, для кожнага совецкага грамадзяніна сапраўднае свабоднае ажыццяўленне вялікіх правоў, якія даны Сталінскай Канстытуцыяй.

Совецкая выбарчая сістэма, роўнай якой няма і не можа быць у свеце, азначае далейшае разгортванне совецкай дэмакратыі, пашырэнне базы пралетарскай дыктатуры.

Совецкая выбарчая сістэма яшчэ больш згуртуе шырокія народныя масы вакол Советаў, якія пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі і вялікага Сталіна павядуць народы Совецкага Саюза да новых перамог комунізма.

Е. ВЛАСАВА

20 ГОД НАЗАД

ГАСПАДАРЧАЯ РАЗРУХА НАПЯРЭДАДНІ КАСТРЫЧНІКА

Імперыялістычная вайна 1914 года, за[illegible]цеяная капіталістамі ў захопніцкіх мэтах, прынесла працоўным усіх краін незлічоныя няшчасці. Найбольш цяжкія вынікі пасцітлі Расію, як адсталую краіну: знясіленне прадукцыйных сіл, разарэнне і збядненне працоўных мас, голад і разруха — вось тая абстаноўка, якая была ў краіне пасля перамогі лютаўскай рэвалюцыі 1917 года.

Патрэбны былі рашучыя меры для ліквідацыі гэтай цяжкай спадчыны. Для ліквідацыі працягваючайся вайны, для прадухілення катастрофы, якая насоўвалася на краіну, для барацьбы з голадам. Большэвікі патрабавалі неадкладнага заключэння міру, перадачы ўсёй памешчыцкай зямлі сялянам, нацыяналізацыі буйной прамысловасці і банкаў, устанаўлення рабочага кантролю над вытворчасцю і размеркаваннем прадуктаў. Усе гэтыя мерапрыемствы магла ажыццявіць толькі рэвалюцыйная дыктатура пролетарыята.

Буржуазны-ж Часовы ўрад, пры дапамозе меншавікоў і эсэраў, засядаўшых у Советах, паскорваў набліжэнне эканамічнай катастрофы прадаўжэннем палітыкі царскага ўрада ва ўсіх важнейшых пытаннях. Ён праводзіў палітыку прадаўжэння вайны да «пераможнага канца», што вяло да далейшага расхістання ўсяго гаспадарчага арганізма краіны і да выключных лішэнняў для працоўных. Больш таго, супроць волі рабочых і салдат, пад націскам англа-французскай і рускай буржуазіі Часовым урадам было прадпрынята наступленне на фронце, якое закончылася поўнай катастрофай.

Часовы ўрад не задаволіў ні аднаго патрабавання рабочых, салдат і сялян. Ён старанна аберагаў інтарэсы памешчыкаў і капіталістаў, якія нажываліся на народным няшчасці, а эканамічнай катастрофай ён разлічваў задушыць рэвалюцыю.

Яшчэ ў першых сваіх пісьмах з-за граніцы пасля лютаўскай рэвалюцыі Ленін пісаў: «Новы ўрад не можа даць міру таму, што ён з'яўляецца прадстаўніком капіталістаў і памешчыкаў, так і таму, што ён звязан дагаворамі і грашовымі [illegible] з капіталістамі Англіі [illegible] ўрад не можа даць [illegible] не можа даць [illegible] іншых эканамічных [illegible] рабочых. Ён не гаворыць нічога «аб зямлі для сялян, аб перадачы сялянам без выкупу ўсіх памешчыцкіх земляў, выяўляючы маўчаннем аб гэтых надзённых пытаннях сваю капіталістычную і памешчыцкую прыроду». (Творы, т. XX, стар 10—11).

Меншавікі і эсэры, засядаўшыя ў Советах, лісlівілі перад буржуазіяй, выконвалі яе волю, здраджвалі рэвалюцыю. Іх здрадніцкая палітыка прывяла да таго, што ў ліпеньскія дні ўлада перайшла ў рукі адной буржуазіі. Советы самі сябе абяссілілі і ператварыліся ў прывесак буржуазнага ўрада. Двухуладдзе змянілася адзінаўладдзем контррэволюцыйнай буржуазіі. Контррэволюцыя ўзняла галаву і зверскімі праследваннямі абрушылася на рабочы клас і яго партыю, партыю большэвікоў. Буржуазія рашылася на адкрытую спробу разгрому рэвалюцыі і ўсіх рэвалюцыйных арганізацый — карнілаўскі мяцеж і меў мэтаю ўстанаўленне контррэволюцыйнай ваеннай дыктатуры, ліквідацыю ўсіх дэмакратычных заваяванняў рэволюцыі і зверскую расправу з рэволюцыйнымі рабочымі і сялянамі.

Пад кіраўніцтвам большэвікоў рабочыя і салдаты разбілі крывавыя замыслы буржуазіі — карнілаўская авантура правалілася з трэскам.

«Карнілаўскае паўстанне толькі адкрыла клапан для накапіўшагася рэволюцыйнага абурэння, яно толькі развязала звязаную было рэволюцыю, падсцягнуўшы і штурхнуўшы яе наперад». (Сталін. «На шляхах да Кастрычніка», стар 206).

Але ўлада пакуль асталася ў руках буржуазіі. Яна прадаўжала сваю палітыку арганізацыі голаду ў краіне, сваю палітыку эканамічнай контррэволюцыі. Недарма вядомы маскоўскі фабрыкант Рабушынскі пагражаў кастлявай рукой голаду задушыць усе заваяванні рэволюцыі. Ва ўсіх галінах эканамічнага жыцця Часовы ўрад праводзіў па сутнасці карнілаўскую палітыку як да, так і пасля ліквідацыі карнілаўскага мяцежу. Паскарэннем эканамічнага краху ён імкнуўся наблізіць магчымасць удушэння рэволюцыі.

Часовы ўрад, падтрымліваемы меншавікамі і эсэрамі, заахвочваў усерасійскую змову заводчыкаў, арганізуемы імі ўсерасійскі лакаут. «Торгово-промышленная газета» — орган буйной буржуазіі — адкрыта пісала: «Як ні цяжкі вынікі закрыцця заводаў, але калі няма іншага сродку, то трэба хоць гэтым прымусіць рабочых абразуміцца». Усерасійскі з'езд фабрыкантаў металаапрацоўчай прамысловасці абвясціў, што ніякія ўступкі не павінны быць даны рабочым пад пагрозай расправы з боку «Совета Советаў» (арганізацыя буйной буржуазіі). З 1 сакавіка па канец ліпеня па Расіі было закрыта 568 прадпрыемстваў, на якіх было занята 104.372 рабочых. У Петраградзе да кастрычніка было закрыта 40 прадпрыемстваў. Маскоўскія фабрыканты хацелі абвясціць лакаут 300 тыс. рабочых і работніц. На Урале было закрыта 50 проц. прадпрыемстваў, беспрацоўных было звыш 60 тысяч.

Побач з закрыццём фабрык і заводаў, буржуазія прадпрыняла так званую «разгрузку» Петраграда. Пачалася «эвакуацыя» заводаў з Петраграда, асабліва металаапрацоўчай прамысловасці. Рабочыя і работніцы гэтых «эвакуяваных» заводаў аставаліся без усякай работы.

«Капіталісты, — пісаў Ленін у сваёй гістарычнай працы «Грозящая катастрофа и как с ней бороться», — наўмысна і няўхільна сабатуюць (псуюць, спыняюць, падрываюць, тармозяць) вытворчасць, спадзеючыся, што нечуваная катастрофа будзе крахам рэспублікі і дэмакратызма, Советаў і наогул пролетарскіх і сялянскіх саюзаў, аблягчаючы зварот да манархіі і аднаўленне ўсеўладдзя буржуазіі і памешчыкаў». (Творы т. XXI, стар. 159).

Палітыка Часовага ўрада выклікала неймаверны рост цэн на прадукты харчавання. Нават па даных міністэрства працы, цэны на асноўныя прадукты харчавання выраслі па Маскве за час вайны на 836 проц., а на прадметы шырокага спажывання нават на 1.109 проц. У жніўні Часовы ўрад, які палец аб палец не ўдарыў для абуздання спекулянтаў, правёў павышэнне хлебных цэн на 100 проц., падарыўшы такім чынам памешчыкам і кулакам дзве мільярды рублёў. Не гледзячы на павышэнне цэн, дзяржаўныя загатоўкі хлеба сістэматычна падалі. Памешчыкі, кулакі і спекулянты хавалі хлеб у той час, як працоўныя гадзінамі стаялі ў чаргах за галодным пайком. Рабочыя Петраграда і Масквы атрымлівалі ў верасні і кастрычніку менш ½ фунта хлеба ў дзень, а ў іншых гарадах яшчэ менш. За першую дэкаду кастрычніка Петраграду было адпушчана ўсяго 40—50 вагонаў зярна замест неабходных 400.

Уладары нафтавых промыслаў хавалі нафту, сабатавалі вываз яе ў месцы спажывання. У Данецкім басейне капіталісты ў мэтах спекулятыўнага павышэння цэн на вугаль хавалі запасы вугалю. А ўрад у выглядзе прэміі за сабатаж павышаў цэны на вугаль. Здабыча вугалю падала з месяца ў месяц: у ліпені было здабыта 119 мільёнаў пудоў, у жніўні — 115, а ў верасні — 110 мільёнаў пудоў.

Такі-ж малюнак развалу наглядаўся і на транспарце. Лік хворых вагонаў і паравозаў рос з кожным днём. Асабліва рэзка змянілася становішча на транспарце пасля ліпеньскіх дзён. Нават тыя мінімальныя правы, якія прызнаваліся раней за прафсаюзамі і чыгуначнымі камітэтамі, былі ліквідаваны. Пачаліся рэпрэсіі супроць чыгуначнікаў. Не гледзячы на велізарны рост цэн, рабочым і служачым чыгунак было адмоўлена ў павышэнні заработнай платы. Месцамі адміністрацыя чыгунак занялася падрывам снабжэння прадуктамі харчавання рабочых і служачых. Праводзілася мілітарызацыя чыгунак. Такім чынам і на транспарце паслядоўна праводзілася карнілаўская палітыка. Становішча на транспарце рабілася больш цяжкім таксама масавым дэзертырствам з фронта і ростам мяшочніцтва на глебе спекуляцыі і голаду. У выніку ўсяго гэтага недагруз складаў у ліпені — 200 тысяч вагонаў, а ў жніўні — 248 тысяч. У кастрычніку грузілі ў сярэднім на 34 проц. менш, чым у 1916 годзе. Восенню 1917 года чыгункам пагражаў поўны параліч, што павінна было прывесці да поўнага паралічa ўсяго гаспадарчага жыцця краіны.

Фінансавы крах паскараў немінуча набліжаўшуюся гаспадарчую катастрофу. Вайна паглынала штодзённа 66,6 мільёна рублёў. Курс рубля падаў з неймавернай быстрынёй. А гэта ў сваю чаргу штурхала ў бяздонне ўсю народную гаспадарку. Адзінае мерапрыемства, на якое аказаўся здольным урад Керэнскага, — гэта бясстрымнае друкаванне папяровых грошай. У выніку работы друкарскага станка і агульнай палітыкі Часовага ўрада пакупнапельская здольнасць рубля ў верасні-кастрычніку ледзь дасягала 10 даваенных капеек. У той-жа час Часовы ўрад узмоцнена завінчваў падатковы прэс, ставячы асноўную стаўку на павелічэнне ўскосных падаткаў. Аберагаючы шалёныя прыбыткі буржуазіі, урад увесь цяжар падаткаў пераклаў на плечы працоўных.

Такую-ж карнілаўскую палітыку праводзіў Часовы ўрад і ў адносінах сялян. Памешчыцкае землеўладанне ён старанна аберагаў. Усе кабальныя адносіны ў вёсцы, панаваўшыя ў старой царскай Расіі, былі захаваны. Вось чаму па ўсёй краіне шырокай ракой разліліся сялянскія паўстанні, разгарнулася вастрэйшая барацьба сялян за зямлю.

Сялянскія паўстанні ўзнімаліся наперакор стараниям эсэраў, засядаўшых у сялянскіх советах. У сакавіку было ахоплена сялянскім паўстаннем 34 паветы, а ў ліпені — ужо 325 паветаў. Керэнскі пасылаў войскі падаўляць сялян і абараняць памешчыкаў, учыняў расправы над рэволюцыйнымі сялянамі і іх камітэтамі.

Буржуазія ў саюзе з памешчыкамі прабавала аднавіць сумнай славы сталыпінскую палітыку — падтрымліваючы кулацтва, абапіраючыся на «моцных гаспадароў» граміць рэволюцыйнае сялянства. Гэта палітыка дапаўнялася палітыкай сістэматычнага разбурэння сельскай гаспадаркі. Памешчыкі следавалі парадзе Рабушынскага — яны не засявалі палёў, травілі пасевы, не ўбіралі саспеўшы хлеб, нават знішчалі хлеб, выразвалі жывёлу. Памешчыкі, як і капіталісты, не толькі пеставалі мару аб задушэнні рэволюцыі, але і ўсё рабілі для таго, каб схапіць рэволюцыю за горла кастлявай рукой голаду.

Арганізуючы голад, разбураючы народную гаспадарку дашчэнту, ведучы краіну да поўнага эканамічнага краху, праводзячы настойліва карнілаўскую палітыку, буржуазія не пераставала здраднічаць, абвінавачваючы ва ўсім рэволюцыю і рэволюцыйныя арганізацыі. Вялікі правадыр пролетарскай рэволюцыі В. І. Ленін пісаў па гэтаму поваду ў цытыраванай вышэй рабоце:

«Кадэты здраднічаюць: рэволюцыя, моў, пацярпела крах, рэволюцыя не справілася ні з вайной, ні з разрухай.

Няпраўда. Крах пацярпелі **кадэты і эсэры з меншавікамі**, бо гэты блок (саюз) поўгода кіраваў Расіяй, за поўгода ўзмацніў разруху, заблытаў і зрабіў больш цяжкім ваеннае становішча.

Чым паўней крах **саюза** буржуазіі **з эсэрамі і меншавікамі**, тым быстрэй **навучыцца** народ. Тым лягчэй ён знойдзе **верны** выхад: саюз бяднейшага сялянства, гэта значыць большасць сялян з пролетарыятам» (Творы, т. XXI, стар. 192).

Партыя большэвікоў пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна распрацавала праграму мерапрыемстваў, здольных прадухіліць пагражаўшую краіне катастрофу. Партыя большэвікоў заклікала рабочых устанавіць кантроль над вытворчасцю і размеркаваннем прадуктаў, паклапці такім чынам канец сабатажу і разнузданай спекуляцыі буржуазіі. Партыя большэвікоў выкрывала эсэраў, заклікаўшых сялян «прэцярпець», — яна заклікала сялян да стварэння і ўмацавання сялянскіх земельных камітэтаў гвалтоўнага захопу памешчыцкіх земляў. Партыя Леніна—Сталіна патрабавала неадкладнай канфіскацыі памешчыцкай зямлі і нацыяналізацыі ўсёй зямлі. Партыя большэвікоў заклікала да нацыяналізацыі трэсціраванай прамысловасці і банкаў, каб паставіць пад рабочы кантроль [illegible] пазіцыі народнай гаспадаркі. [illegible]тыя большэвікоў указвала адзіны шлях ліквідацыі ненавіснай імперыялістычнай вайны. Эканамічная платформа, [illegible]вешчаная партыяй большэвікоў, магла [illegible] праведзена ў жыццё толькі пры [illegible] звяржэння ўлады буржуазіі і ўсталявання ўлады пролетарыята, абапіраючагася на бяднейшае сялянства. Партыя [illegible]ніна—Сталіна клікала рэволюцыйных [illegible]очых і сялян у бой за ўладу Советаў.

Толькі той шлях, [illegible]кі ўказвала большэвіцкая партыя, [illegible] вырататаваць краіну ад гаспадарчай разр[illegible] Лозунгі большэвікоў па ўсіх надзённ[illegible] пытаннях раскрывалі вочы працоўны[illegible] масам і дапамаглі ім зжываць згодніц[illegible] ілюзіі. Рост палітычнага сазнання [illegible] іх «большэвізацыя» ішлі гіганцкімі [illegible]окамі.

«... Гэтыя восем [illegible]месяцаў, з пункту погляду палітычнай [illegible]ты і рэволюцый[illegible]нага выхавання мас,— пісаў таварыш Сталін, — смела мо[illegible] быць пастаўлены на адну дошку цэлымі [illegible]месяцігоддзямі звычайнага [illegible]тытуцыйнага развіцця, бо яны азнач[illegible] восем месяцаў **рэволюцыі**» («Пыта[illegible] ленінізма», 10 выд., стар 38).

Уплыў нашай па[illegible] быстра р[illegible] ўмацоўваўся ў рабоч[illegible] класе, [illegible] сялянстве і арміі.

Сваёй рашучай [illegible] абаронай інтарэсаў працоўных супроць грабежніцкай вайны, супроць буржуазнага ўрада, супроць пасобнікаў буржуазіі — меншавікоў і эсэраў, супроць штрэйкбрэхераў рэволюцыі, партыя заваявала бязмежнае давер'е працоўных мас і забяспечыла перамогу Вялікай Соцыялістычнай Рэволюцыі. Гэта перамога была заваявана рабочым класам і бяднейшым сялянствам пад кіраўніцтвам Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам ленінска-сталінскай партыі. Гэта перамога выратавала краіну ад [illegible]белі. У дзень перамогі Кастрычніцкай [illegible]оцыялістычнай Рэволюцыі — 7 лістапада 1917 года Ленін у адозве «Да грамадзян Расіі» пісаў: «Справа, за якую [illegible]агаўся народ: неадкладная прапанова [illegible]эмакратычнага міру, адмена памешчыцка[illegible] уласнасці на зямлю, рабочы кантроль н[illegible] вытворчасцю, стварэнне совецкага [illegible]да, гэта справа забяспечана». (Творы, XXII, стар 3).

Наступіла новая [illegible]эпоха ў гісторыі чалавецтва. Вялікая [illegible]цыялістычная Рэволюцыя прывяла [illegible] перамогі соцыялізма ў СССР.

РЭЙД РАБКОРАЎ „ЗВЯЗДЫ" ПА ПРАДПРЫЕМСТВАХ МЕНСКА

ПРАЗ ДВА МЕСЯЦЫ ПАСЛЯ СХОДАЎ ЗАВОДСКІХ АКТЫВАЎ

НЕ СТВАРАЮЦЬ УМОЎ ДЛЯ РАБОТЫ

Наша брыгада паставіла перад сабой задачу вывучыць прычыну зусім дрэннай работы нашага завода імя Кірава (Менск), праверыць, як выконваюцца рашэнні актыва, [illegible] рабочых на[illegible] стаханаўскага руху.

У нас на [illegible] і на сёнешні дзень няма ўчоту штодзённай выпрацоўкі рабочых, а калі і ёсць, то часта лічбы выканання не адпавядаюць рэчаіснасці, бяруцца са столі, як, напрыклад, у брыгадзе [illegible] новамеханічнага цэха.

Прастоі па віне адміністрацыі сталі сістэмай на заводзе, а імі не займаецца бадай [illegible] цэха [illegible], якія [illegible] шасцяр[illegible] падавацца [illegible] другіх дэталяў [illegible] мато[illegible] з-за [illegible]

[illegible] ў гэтым [illegible] стаханаўцаў. [illegible] механіч[illegible] сістэматыч[illegible] інструментаў. [illegible] Слесар [illegible] мае [illegible] адсутні[illegible] [illegible] змазку [illegible] ўвайшлі [illegible] аў[illegible] чук па [illegible] ім вы[illegible]

[illegible] рабочыя. На [illegible] Прычы[illegible] інстру[illegible] [illegible]

[illegible]

Не клапоціцца адміністрацыя аб рамонце станкоў. Напрыклад, 5 такарны станок (новамеханічны цэх) на працягу 6 месяцаў працуе дрэнна, але яго як след адрамантаваць не могуць. Такая-ж гісторыя і з стругальным станком № 456 (старамеханічны цэх).

Многа нараканняў ёсць на неўрэгуляванне зарплаты і дрэнную работу нарміроўшчыкаў. У выніку — ёсць выпадкі, калі высокакваліфікаваныя рабочыя, як Байдак, які працуе 12 год на заводзе, Шылдоўскі і інш., атрымліваюць зарплату менш тых, якія маюць значна ніжэйшую кваліфікацыю. Гэтым высокакваліфікаваным рабочым пры зборцы масленых насосаў нажоўкі даецца такая работа, якую павінны выконваць рабочыя 2—3 разраду. Гэта выклікае незадаволенасць і жаданне пакінуць цэх. Аб гэтым адміністрацыя ведае, але мер ніякіх не прымае.

Нарміроўшчыкі не заўсёды правільна ўлічваюць затрачаную працу, асабліва гэта наглядаецца ў Шура, — у яго ў расцэнках поўная неразбярыха. Можна прывесці такія факты, калі ён даваў расцэнку за расточку корпуса вадзяного насоса ў першы раз 30 кап., а пасля «папраўляў» сваю памылку... на 4 руб. Быў выпадак са стругальшчыкам Велічкам (старамеханічны цэх). Нарміроўшчык Галаўня яму расцаніў спачатку планкі па 8 кап., а пасля знізіў да 5 кап. І калі па яго патрабаванню праверылі, то аказалася, што зніжэнне было негрунтоўным.

Скардзяцца рабочыя на буйныя недахопы і ў ліцейным цэху (начальнік Копач). Там яшчэ многа браку, цэх нясвоечасова дастаўляе дэталі — ліццё. А гэтаму-ж цэху трэба аддаць выключную ўвагу, бо там доўгі час арудаваў вораг народа.

Дрэнныя ўмовы для работы ў сталярным цэху; у адным маленькім пакоіку туліцца цэх, дзе працуе каля 20 чалавек, пры 5 станках. Такая цеснота ў цэху прыводзіць да частых няшчасных выпадкаў.

Такое важнае пытанне, як падрыхтоўка да зімы, на заводзе пракастаўлена самацёку. Кіраўнікі завода не агледзелі цэхі. У старой кузні ўжо тры гады цячэ крыша і на галаву рабочым льецца вада. Але гэта не турбуе адміністрацыю ні цэха, ні завода. Не лепшае становішча і ў ліцейным цэху. Тут новая крыша, але яна працякае і прыносіць вялікія страты прадпрыемству.

Тэхнічная вучоба, перадача вопыту работы лепшых стаханаўцаў, вылучэнне іх на кіруючую работу — забыты ўчастак [illegible]

[illegible]

[illegible] ба толькі ўмела арганізаваць і ўзначаліць вытворчы ўздым і энтузіязм, а вось гэтага якраз мы яшчэ і не маем.

Брыгада «Звязды»:
МЕЛЬНІКАЎ, ЛАПІДУС, ЦЫВЕС, БАЙДАК, ТАЎКАЧ, МІЦКЕВІЧ, КУЗНЯЦОЎ.

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦСПАБОРНІЦТВА. НА ЗДЫМКУ: група стаханаўцаў швейнай фабрыкі імя Крупскай (Менск), якія ўключыліся ў перадкастрычніцкае соцспаборніцтва, выконваюць нормы (першы рад злева направа): Драгун Д. І. — на 180 проц., Зелікман М. М. — на 240 проц., Варапава М. І. — на 180 проц. Другі рад: Бляхер М. М. — на 180 проц., Цэцэрына Н. — на 190 проц., Лазко Р. П. — на 180 проц., Шавейка А. К. — на 220 проц. Фото Вернера (БСФ).

УСЁ АСТАЛОСЯ НА ПАПЕРЫ

31 ліпеня на агульным сходзе актыва стаханаўцаў і адміністрацыйна-тэхнічнага персанала нашай фабрыкі імя Кагановіча быў заслухан даклад аб рабоце за першае паўгоддзе і ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Выступаўшыя па дакладу стаханаўцы і рабочыя ўказалі на рад перабояў і непаладкаў, якія перашкаджаюць выкананню ўзятых абавязацельстваў, ускрылі сапраўдныя прычыны гэтых непаладкаў, унеслі канкрэтныя прапановы, як лепш наладзіць работу.

11 верасня на фабрыцы зноў адбыўся сход актыва. І зноў у спрэчках адзначаліся ранейшыя недахопы.

— Мы часта маем прастоі з-за няспраўнасці машын, якія дрэнна рамантуюцца мантажным цэхам, — гаварыў на гэтым сходзе стаханавец Розенберг, амаль слова ў слова паўтараючы выступленне стаханаўцаў на папярэдняй нарадзе.

Гэтыя словы можна было пачуць у выступленнях рабочых на палітдні, які праводзіўся на фабрыцы 24 верасня.

Рабочыя штампавачнага цэха амаль на кожным сходзе гавораць аб дрэнных калодках, няспраўных разаках. У пашывачных цэхах скардзяцца на недахоп вагонетак, у швейным — нехапае скрынак для падачы работы. На ўсіх гэтых сходах актыва рабочыя выступалі з скаргамі на дрэнную работу сушыл ў першым пашывачным цэху. Тым не менш, сушылы і дагэтуль не прыведзены ў парадак, у іх нехапае многа скрынак для захоўвання бацінак.

Закройшчыкі ўжо даўно скардзяцца на няспраўнасць амартызатараў, што на некаторых штампах зніжае прадукцыйнасць працы процантаў на 30. Аднак амартызатары не спраўлены і дагэтуль.

Многа прапаноў унесена па ўпарадкаванню справы аховы працы і тэхнікі безапаснасці. Аднак, і ў гэтай галіне няма яшчэ належнага зруху. У пашывачных цэхах і дагэтуль, не гледзячы на рад сігналаў, многія машыны не маюць папераджальных агароджанняў, што не выключае магчымасці няшчасных выпадкаў.

Многа гаварылі рабочыя аб неабходнасці разгарнуць тэхнічную вучобу ў цэхах, узмацніць інструктаж на працэсах. Аднак тэхнічная вучоба зусім закінута. З 1500 рабочых, працуючых на фабрыцы, тэхнічнай вучобай ахоплена зараз... 5 чал.

Майстры ў цэхах вельмі часта займаюцца падсобнай работай і не аддаюць належнай увагі інструктажу рабочых. А гэта стаханаўцы фабрыкі ставілі як адну з неабходнейшых умоў для ўзняцця прадукцыйнасці працы і якасці прадукцыі.

Толькі нядаўна ў першым пашывачным цэху пусцілі ў эксплаатацыю машыну для механічнай з'ёмкі бацінак з калодак. Закуплены-ж аўтамат-анклёпф не скарыстоўваецца і дагэтуль, хоць аб гэтых абодвух машынах таксама было запісана ў пастанове актыва.

Усё гэта значна тармозіць выкананне стаханаўцамі ўзятых імі соцыялістычных абавязацельстваў, дрэнна адбіваецца на выкананні плана ўсёй фабрыкай.

Зараз, у сувязі з падрыхтоўкай да XX гадавіны Кастрычніка, на фабрыцы шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. За апошнюю дэкаду фабрыка ўжо дабілася некаторага зруху ў выкананні плана, павысіла якасць абутку.

Для таго, каб яшчэ больш узняць работу, падтрымаць энтузіязм рабочага калектыва, новаму кіраўніцтву фабрыкі, партыйнай і профсаюзнай арганізацыям неабходна зараз-жа наладзіць праверку выканання намечаных мерапрыемстваў па палепшанню арганізацыі працы, дабіцца выканання ўсіх прынятых прапаноў рабочых.

Брыгада «Звязды»:
І. ГУДАЎ, М. ЛІЗУРЫК, КАЗЛОВА, М. ПАКРОЎСКІ.

НЕ ПРЫСЛУХОЎВАЮЦЦА ДА ГОЛАСУ РАБОЧЫХ

Ужо больш 5 месяцаў, як наш завод імя Варашылава не выходзіць з прарыву. Калі-ні-калі самі здзіўляемся, да чаго давялі наш завод, які ішоў заўсёды ўперадзе. Але-ж гэта здзіўленне зараз ужо пераходзіць у абурэнне.

Хіба ў нас няма магчымасці, каб выканаць план? Ніякіх аб'ектыўных прычын для гэтага няма і быць не можа. Нашы цэхі абсталяваны навейшымі станкамі, працэсы працы амаль поўнасцю механізаваны. У нас ёсць старыя кадры майстраў і кваліфікаваных рабочых. Ёсць добрыя стаханаўцы, якія хочуць і ўмеюць працаваць. Уся справа крыецца ў кіраўніцтве завода, якое сваімі дзеяннямі спрые далейшаму прарыву. На нарадах актыва, на сходах рабочых не раз указвалася на прычыны прарыву, але кіраўнікі завода не прывыклі прыслухоўвацца да рабочых.

Зараз завод фактычна знаходзіцца без кіраўніцтва. Дырэктар Лісоўскі рэдка бывае на прадпрыемстве, а ў цэхі ніколі не з'яўляецца. На працягу трох месяцаў змяніліся тры тэхкіраўнікі. Тав. Лісоўскі чамусьці стараецца пакінуць завод без тэхкіраўніцтва. Першага тэхдырэктара тав. Айзмана ён пусціў у адпачынак на 2 месяцы, у той час, калі завод быў у прарыве. Не паспеў папрацаваць і месяца новы тэхдырэктар Ваўчок, як і яго пусцілі ў адпачынак. Новапрызначаны Рапапорт проста не спраўляецца з работай.

Што-ж робіцца ў цэхах?

З-за дрэннай арганізацыі работы і адсутнасці кіраўніцтва з боку дырэкцыі рабочыя прастойваюць дзесяткі і сотні гадзін. Каштоўнейшае абсталяванне псуецца

31 жніўня ў кузні быў устаноўлен падаючы молат, які па сваёй магутнасці патрабуе вярблюжыя пасы. Але-ж аддзел забеспячэння даў баваўняны пас, які не адпавядае тэхнічным умовам магутнасці молата. У выніку гэтага пас штогадзінна рвецца. Молат папрацаваў у такіх умовах да 21 верасня і прастаяў да 29 верасня.

Атрыманы з заграніцы растачны станок, які каштаваў 25 тыс. руб. золатам, стаяў 6 месяцаў на двары пад дажджом. Заіржавелі самыя галоўныя часткі. Зараз яго перакінулі ў цэх і паставілі пасярэдзіне цэха, дзе рухаецца пад'ёмны кран і ёсць пагроза, што станок можа быць разбіт зусім. Тав. Лісоўскаму аб гэтым рабочыя неаднаразова заяўлялі, але-ж ён адмахнуўся рукой. Хіба гэта не з'яўляецца адным з відаў шкодніцтва?

Яшчэ ў жніўні быў дан заказ загатоўчаму цэху адкаваць загатоўкі для шасцерань пад'ёмных кранаў, але-ж дагэтуль ён не выканан. Прастоі пад'ёмнага крана адбіваюцца на рабоце ўсяго завода.

Немалая віна за прастоі падае і на ліцейны цэх. Тут адліваюць дэталі па некалькі разоў і ўвесь час яны выходзяць бракаваныя. У выніку токар точыць адну і тую-ж дэталь па некалькі разоў. І час і грошы ўходзяць без карысці.

Бываюць прастоі і па такіх прычынах: выходзіць станок з капітальнага або планава-папераджальнага рамонту, яго павінна прыняць камісія, вылучаная дырэктарам, на чале з начальнікам аддзела тэхнічнага кантролю. Але-ж у большасці выпадкаў станок пускаецца ў ход без усякай прыёмкі. Дэфекты не выяўляюцца. У рэзультаце ён працуе некалькі дзён і выходзіць зноў са строю. Аказваецца, што рамонт быў нядобраякасны. Так было з гарызантальна-фрэзерным станком і іншымі.

Вялікія прастоі цягнуць за сабой і масавае невыкананне норм. 23 верасня па такарнаму цэху 11 рабочых не выканалі сваёй нормы. У слясарна-зборачным цэху на працягу поўмесяца не выконваюць нормы 20 чалавек, у тым ліку стаханаўцы Салавей і Грынкевіч. Такія з'явішчы можна сустрэць штодзённа ва ўсіх цэхах.

Учоту прастояў ніхто не вядзе ні ў цэхах, ні ў планавым аддзеле. Гэта прыводзіць да дэзарганізацыі работы, выклікае нездавальненне рабочых і іх уход з завода.

Інструментальная гаспадарка на заводзе ў беспарадку, планаваннем інструментаў ніхто не займаецца. Майстар у цэху даведваецца, які інструмент патрэбен рабочаму тады, калі дэталь ужо стаіць на станку.

Пры пераглядзе норм на некаторыя дэталі былі ўстаноўлены зусім няправільныя, тэхнічна неабгрунтаваныя нормы, што выклікае законнае нездавальненне з боку рабочых. Вось, напрыклад, кулачковыя муфты да СТ-1, правая і левая дэталь да муфты зусім роўныя і маюць аднолькавую колькасць зуб'яў. Для іх фрэзероўкі патрабуецца адзін час, але-ж норма для іх існуе розная. За адну дэталь рабочаму плацяць 35 кап., за другую—46. За ўсю-ж муфту — 1 р. 15 кап.

Сістэма «прыплат» і «даплат», якую крытыкавала «Праўда», вельмі шырока ўкаранілася на нашым заводзе і дэзарганізоўвае ўсю работу. На працягу апошніх чатырох месяцаў рабочым, якія не выконвалі свае нормы, даплачвалі па 70—80 рублёў і больш. Даплату атрымалі рабочыя такарнага цэха Купферштэйн, Пякарскі, Карбановіч, Новікаў, Малейка і інш. Цікава, што большасць з гэтых людзей стаханаўцы і пры належных умовах здольны выконваць і перавыконваць сваю норму. Такія «даплаты» і «прыплаты» пад розным выглядам афармляюцца бухгалтэрыяй завода.

Вельмі моцна адбіваецца на зарплаце рабочых брак, які за апошнія дні значна павялічыўся. 26 верасня ў такарным цэху выявілася даволі многа бракаваных махавікоў па віне ліцейнага цэха. Сам такарны цэх таксама дае многа браку і часта непапраўнага. Гэта зрывае выкананне плана, затрымлівае работу слясарна-зборачнага цэха і зніжае заработак рабочага. Рашучай барацьбы з бракаробамі і бракам не вядзецца.

Стаханаўскі рух на заводзе зусім заняпаў. З 400 стаханаўцаў, якія былі ў пачатку года, зараз налічваецца не больш 200. Кіраўнікі завода і цэхаў не ствараюць самых неабходных умоў для работы стаханаўцаў.

Майстар такарнага цэха Гуттарц зрывае стаханаўскі рух. Калі работніца Ігнатовіч звярнулася да яго за работай, ён яе аблаяў.

У ліцейным цэху стаханаўцы ў большасці недагружаны і не маюць поўнага задання. Майстар Лоскат не цікавіцца работай стаханаўцаў і наогул рабочымі, не вучыць іх.

Многія стаханаўцы і рабочыя, уключыўшыся ў перадкастрычніцкае спаборніцтва, заключылі паміж сабой дагаворы аб павелічэнні прадукцыйнасці. Але, на вялікі жаль, яны іх не могуць выканаць з-за адсутнасці арганізацыі работы. Рабочыя такарнага цэха Вёрткін і Ядлейка прасталі 4—5 дзён з-за адсутнасці работы. Чаго варты ў такім разе дзесяткі абяцанняў дырэктара Лісоўскага і начальнікаў цэхаў, якія ўсё абавязваюцца, а на справе нічога не робяць, каб забяспечыць рабочых работай.

Аб усіх гэтых пытаннях, пра якія мы пішам, нямала гаварылі на сходах актыва, вытворчых нарадах, выносілі рашэнні. Аднак кіраўнікі завода не лічацца з прапановамі рабочых.

Нядаўна на адбыўшымся палітдні ў нас на заводзе выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б т. Волкаў прапанаваў тав. Лісоўскаму правесці ў бліжэйшыя 5—10 дзён сход актыва завода, дзе абмеркаваць пытанне аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Тав. Лісоўскі не выканаў гэта ўказанне, а сваімі дзеяннямі вядзе завод да далейшага развалу.

Брыгада «Звязды»:
БРЗУДА, ЧАРНОЎ, ГЛУШЭЦ, ВАЛАТОЎСКАЯ, БЛЮМКІНА, АЎЛАСЕВІЧ, ХАДЗЮНЯ, ПАЎЛАВЕЦ, РУБІНШТЭЙН, КЛЕБАН, ІОФЕ, АБЛАМСКІ.

АЧЫСЦІЦЬ АД ВОРАГАЎ ШВЕЙНУЮ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ

Друк не раз сігналізаваў аб агіднасцях, якія творацца ў сістэме Белшвейтрэста. Але гэтыя сігналы, відаць, не аказалі ніякага ўплыву на кіраўніка трэста т. Сулькіну. Факты красамоўна гавораць аб тым, што барацьбы за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва там няма і па сягоння.

Як вядома, ворагі нямала нанеслі шкоды швейнай прамысловасці Беларусі. Яны, карыстаючыся бясклапотнасцю кіраўнікоў трэста, працягваюць яшчэ і зараз сваю гнусную работу.

Зусім нядаўна ворагі арганізавалі абвал цэха на фабрыцы імя Валадарскага ў Магілеве. Там толькі выпадкова абышлося без чалавечых ахвяр.

На фабрыцы «Кастрычнік» у Менску пад бокам трэста сістэматычна рабіліся прыпіскі да лічбаў выканання планаў, такім чынам яны былі пераўвялічанымі. Напрыклад, у ліпені гэтага года пераўвелічэнне даходзіла да 20 проц. Вінаўнікі гэтых злачынных махінацый начальнік планавага аддзела фабрыкі Нодэльштэйн і інш. сядзяць беспакарана на фабрыцы і сёння.

Незразумелым становіцца мерапрыемства трэста аб згортванні віцебскага фабзавуча. Там за кошт майстэрняў фабзавуча стварылі новы цэх. Падрыхтоўка кадраў швейнікаў у Віцебску пад пагрозай зрыву.

«Сваіх» людзей пакінулі пасля сябе ў трэсце выкрытыя ворагі народа. Гэта асабліва нагляднa відаць з работы трэста.

На чале планава-вытворчага аддзела доўгі час быў Шыфман — былы бундавец, выключаны з партыі большэвікоў за сувязі з ворагамі народа. Шыфман толькі нядаўна быў пераведзен на іншую работу. Яго намеснікам, а зараз загадчык аддзела, працуе Кульбак. Яна таксама была ў блізкіх сувязях з ворагамі народа. Але гэта нікога не турбавала. Ніхто не прыглядзеўся да іх работы, хоць сігналаў было дастаткова. А як гавораць нам факты, у планавым аддзеле твараліся яўна шкодніцкія справы — там займаліся ашуканствам дзяржавы.

Кіраўніцтва гэтага аддзела стварыла такую сістэму работы, якая была накіравана да свядомага фіктыўнага павелічэння аб'ёму прадукцыі швейнай прамысловасці. Для гэтага ў радзе выпадкаў рабілася павышэнне так называемых «нязменных цэн 1926—27 года», па якіх вядзецца вылічэнне. Каб зручней рабіць махінацыі, выкарыстоўваюцца змены назваў вырабаў, аднясенне звычайных стандартных вырабаў да катэгорыі «ПК» (павышаная якасць).

Так, была зроблена махінацыя з касцюмамі для НКШЗ (фабрыка імя Дзержынскага ў Бабруйску). Для гэтай фабрыкі быў запланаван кошт касцюмаў, амаль у два разы перавышаючы цэны даведачніка. Гэта дало магчымасць «выграць» у аб'ёме прадукцыі толькі за 7 месяцаў па плану — 272 тыс. руб. і па выкананню — 222 тыс. руб.

Куды шырэй гэта практыка ўжывалася па асартыменту бялізны фабрыкі імя Крупскай (Менск). Па гэтаму асартыменту камбінацыі рабіліся з сарочкамі. Фабрыка шые звычайныя жаночыя сарочкі. Але для таго, каб штучна павялічыць аб'ём прадукцыі, пры планаванні звычайная сарочка па асартыменту падганяецца да цэн шаўковай, гэта значыць замест цаны па даведніку ў 8 руб. 20 кап. бярэцца цана шаўковых у 25 руб. Гэта дало за 7 месяцаў «выгрышу» па плану 101 тыс. рублёў, па выкананню — 103 тыс. рублёў.

Яўна шкодніцкае планаванне давяло да таго, што фабрыкамі сістэматычна не выконваюцца планы па пашыўцы больш таннага і вострaнеабходнага асартыменту.

Калі ўзяць фабрыку імя Крупскай (Менск) па асобных асартыментах, то там у аб'ёме прадукцыі ў грашовым выражэнні як быццам усё ў парадку. Але аналіз лічб дае зусім іншы малюнак. Фабрыцы запланаваны і найбольш дарагія рэчы, як камбінэ жаночае, але ёсць і больш танныя — гэта звычайныя сарочкі. Для таго, каб выканаць план у грашовым выражэнні, выгадней за ўсё заняцца шыццём больш дарагога асартыменту. Так і атрымалася на справе. Паводле плана, у другім квартале фабрыка павінна была даць 10.400 шт. камбінэ. Планавую лічбу фабрыка перавыканала на 4 тыс. шт., што дае ў суме каля 100 тыс. руб. перавыканання плана па гэтаму вырабу. Зусім іншая карціна па больш таннаму асартыменту. З планавых 98.800 сарочак фабрыкай недадана ў 2-м квартале 33 тыс., што дае невыкананне ў грашовым выразе толькі ў 67 тыс. рублёў. А недавыкананне па сарочках сумарна кампенсавана за кошт перавыканання камбінэ. Ясна, што аб'ём прадукцыі ў грашовым выразе дае рост, а па сутнасці справы атрымліваецца ашуканства дзяржавы.

Як бачым, у трэсце замест мабілізацыі фабрык на выкананне асартыменту і выпуск больш таннай прадукцыі браўся ўпор на выраб больш дарагога асартыменту, бо невялікая колькасць асобных відаў дарагой прадукцыі пакрывала ў грашовым выражэнні дзесяткі тысяч адзінак недаданай дзяржаве таннай прадукцыі, што і мела месца на фабрыцы імя Крупскай. Вельмі характэрна, што планавым аддзелам уся недаданая танная прадукцыя знята з плана выканання.

Такая практыка ў рабоце патрэбна была ворагам, якія свядома зрывалі выкананне плана па асартыменту, а крычалі аб росце аб'ёму прадукцыі. Гэта рабілася ў трэсце стаўленікамі ворагаў — Шыфманам і Кульбак. І ў гэтым ім патурала Сулькіна.

Вельмі нерашучай доўгі час была партарганізацыя і яе сакратар Валчагурскі, які аб гэтых справах ведаў.

Там-жа ў трэсце ёсць кіраўніцтва Белшвейзбыта, якое ўзначальвае Шмуклер — у мінулым бундаўка. У гэтым кіраўніцтве творыцца таксама шмат бясчынстваў. З прычыны дрэннага кіраўніцтва Шмуклер бясконца маюць месца выпадкі сустрэчных перавозак — з Гомеля вязуць прадукцыю ў Бабруйск, а адтуль назад. Пытанні снабжэння зусім выпалі з кола яе абавязкаў, яна яго перадаверыла другім, сумнiцельным людзям. Шмуклер адным росчыркам пяра парушыла сістэму папярэдніх заказаў, што яўна пярэчыць урадавым пастановам. Наяўныя ў Заходне-Сібірскім краі і іншых мясцах базы зусім адарваны ад Белшвейзбыта, імі не кіруюць і іх запросаў не ведаюць. Залежы на базах сталі нармальным з'явішчам. Яны вылічаюцца на сотні тысяч рублёў.

Белшвейтрэст мае ў Менску сваю цэнтральную швейную лабараторыю. Па сутнасці, лабараторыя павінна быць тэхнічным цэнтрам швейнай прамысловасці, а на справе яна далёка не з'яўляецца цэнтрам, адкуль маглі-б прадпрыемствы атрымліваць канкрэтную дапамогу ў выглядзе мадэляў, фасонаў, рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў і інш. Як паказала выстаўка 1937 года, большасць мадэляў не атрымала станоўчай ацэнкі. Такі важны ўчастак выпаў з поля зроку трэста. І не дзіўна таму, што доўгі час пад апекай трэста сядзеў у кіраўніцтве лабараторыі Глозман, які развапіў усю работу. Там дайшла справа да таго, што 5 работніц, якія нядаўна кончылі фабзавуч, былі вымушаны падаць заяву аб пакіданні працы, бо ім не былі створаны належныя ўмовы. Заяву работніц атрымала і Сулькіна, але не рэагавала на яе.

Не гледзячы на відавочную непрыгоднасць Глозмана да работы, трэст месяцамі зацягваў зняцце яго з работы, хоць наконт гэтага было рашэнне ЦП саюза і нават агульнага схода рабочых. Толькі зараз трэст яго аслабаняе, але зноў-такі на яго месца, для «ўмацавання» лабараторыі, пасылае таго-ж самага Шыфмана, які твярыў свае цёмныя справы, будучы начальнікам планава-вытворчага аддзела. Гэта называецца аздараўленнем трэста і ўмацаваннем кіраўніцтва лабараторыяй.

Фабрыкі швейнай прамысловасці не маюць патрэбнай колькасці ясляў, дзіцячых садоў. Разгортванне гэтай сеткі тармозіцца адсутнасцю памяшканняў. Такое становішча выклікае вялікую цякучасць рабочай сілы.

Не лепш і з культурнымі ўстановамі. Швейнікі горш за іншых забяспечаны клубамі. Узяць хоць-бы горад Менск. Тут швейнікі не маюць свайго клуба, а колькасць рабочых-швейнікаў у Менску вылічаецца тысячамі.

Тое-ж і ў іншых гарадах. Як-жа садзейнічае трэст у гэтым пытанні? Як нам вядома, усе аб'екты культурна-бытавога будаўніцтва, якія былі ўключаны ў план будаўніцтва на трэцюю пяцігодку, ім выкраслены.

Як відаць, не выпадкова трэст не працуе і са стаханаўцамі, не вывучае іх запросаў. Нават даклада для стаханаўцаў аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў сістэме швейнай прамысловасці не ставілі. Сулькіна ад гэтага ўсяляк адмахвалася. А стаханаўцы маглі-б многае расказаць аб тых бясчынствах, што яшчэ і зараз маюць месца на прадпрыемствах.

Белшвейтрэст засмечан. Як у самым трэсце, так і на прадпрыемствах арудуюць ворагі, але з гэтым рашучай барацьбы яшчэ не вядуць.

Вельмі дзіўную пазіцыю займае і Наркамлегпром — т. Геаргадзе, які ведае аб усіх гэтых безладдзях. У наркамаце спакойна сядзяць і мірацца з тым, што вось ужо хутка два гады як на чале Белшвейтрэста «часова» знаходзіцца Сулькіна, якой кіраўніцтва ніяк нельга было даверыць. Незразумела і тое, чаму наркамат так доўга цягне з падборам кіраўнікоў буйнейшых швейных фабрык, як «Кастрычнік» і імя Валадарскага.

Швейную прамысловасць трэба аздаравіць. Яе трэба ачысціць ад ворагаў.

С. ЛЯСНЕЎСКІ.

ПАД АПЕКАЙ КІРАЎНІЦТВА ФАБРЫКІ

Фабрыка «Комунарка» сістэматычна не выконвае свой план: у ліпені яна дала 68 процантаў плана, у жніўні — 97. У чым прычына такога ганебнага адставання? Факты гавораць за тое, што на фабрыцы дзейнічае варожая рука. Месяцы два таму назад у цэхах быў праведзен капітальны рамонт.

Але пасля рамонту... вентыляцыя не працуе, у сіропнай атрымліваецца такая гарачыня, што нельга дакрануцца да апаратуры, і сіропшчыкі не могуць працаваць. Было пяць выпадкаў аварый пад'ёмнікаў, ад чаго прастайвалі цэлыя змены. Пераклаздзеная новая падлога ў рознічным аддзяленні прыйшла ўжо ў нягоднасць. Гідрапрэс да гэтага часу яшчэ не працуе. Калі раней на фабрыцы самі выпіскалі какао-масла, то зараз прыходзіцца адпраўляцца за гэтым у маскоўскую кандзіцерскую фабрыку.

Не гледзячы на тое, што рамонт быў зроблен дрэнна і з перавыдаткаваннем 54 тысяч рублёў, усё-ж гэта не перашкодзіла выконваючаму абавязкі дырэктара тав. Пузанаву раздаць 8 тысяч рублёў прэмій асобным работнікам, праводзіўшым рамонт.

З-за псавання машын і непаладак у цэхах фабрыка мела вялікую колькасць прастояў: у ліпені 3 тысячы чалавека-гадзін, у жніўні 4 тысячы і за першую дэкаду верасня 3 тысячы чалавека-гадзін.

Усё гэта вельмі дрэнна адбіваецца на нармальнай працы стаханаўцаў фабрыкі. Недарма наглядаецца зніжэнне колькасці стаханаўцаў. Калі ў чэрвені іх налічвалася 428, то зараз не больш 100 чалавек. Замест правільнай арганізацыі працы Пузанаў з дазволу дырэктара трэста Белкмо Гайдукевіча праводзіць масавае зніжэнне норм.

Вельмі вялікія страты цяжка адбіваюцца на фінансавым становішчы фабрыкі. Сумарна страты выражаюцца ў 450 тысяч рублёў звыш прадугледжанага планам. Але-ж гэта не перашкаджае Пузанаву паднясць заработную плату інжынерна-тэхнічным работнікам на агульную суму ў 30 тысяч руб. у год, не гледзячы на катэгарычную забарону тав. Мікаяна павышаць зарплату.

Наркамхарчпром СССР зацвердзіў для фабрыкі дырэктарскі фонд у суме 800 тысяч рублёў, палова гэтай сумы павінна ісці на жыллёвае будаўніцтва, але намеснік наркома тав. Раксін забараніў будаваць кватэры і гэтыя грошы прызначыў на іншае будаўніцтва, як склад, тарны цэх. Між тым ні склада, ні тарнага цэха не будуюць, а грошы ляжаць мёртвым капіталам.

Дырэктар Пузанаў не толькі не вядзе барацьбу з бракам, але стварыў сістэму, якая пакрывае брак. У гэтым яму дапамагае і сакратар парткома Рабкін. Вядомы выпадак, калі Рабкін па прапанове Пузанава папярэдзіў рабочых ў цукерным цэху аб тым, каб не гаварылі работніку рэспубліканскай газеты аб выпушчаных за два дні 15 тонах браку. Калі стаханаўка Ламака аб гэтым усё-ж расказала, то яе за гэта пачалі праследаваць.

На фабрыцы не прыслухоўваюцца да рабочых. Прапановы, якія ўносяць рабочыя, не выконваюцца. Недарма на сходзе актыва фабрыкі вялікая колькасць прамоўцаў заявілі, што не маюць жадання выступаць, бо яны не вераць размовам і пустым абяцанням адміністрацыі. Калі-ж актыў пачаў рэзка крытыкаваць кіраўнікоў, дык Рабкін і Пузанаў закрылі сход, не гледзячы на патрабаванні ўдзельнікаў працягваць работу.

СІДАРАЎ.

ДА 20-ГОДДЗЯ ВЯЛІКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

2 ВЕРАСНЯ (19 ВЕРАСНЯ) 1917 ГОДА

Аграрныя хваляванні ў Таганрогскай акрузе.

Абранне Маскоўскім саветам рабочых дэпутатаў большэвіцкага выканаўчага камітэта.

Забастоўка 14 металаапрацоўчых заводаў.

4 верасня (21 верасня) 1917 года.

Петраградскім саветам рабочых і салдацкіх дэпутатаў прынята рэзалюцыя супроць дэмакратычнай нарады.

Пастанова Одэскага савета Р. і С. дэпутатаў аб арганізацыі Чырвонай гвардыі.

Усеагульная забастоўка ў Ташкенце, прыбыццё казакаў, увядзенне ваеннага становішча.

Цэнтральны камітэт Усерасійскага чыгуначнага саюза пастанавіў абвясціць у 12 гадзін ночы 23 верасня ўсеагульную забастоўку.

Дэмакратычная нарада пастанавіла арганізаваць прадпарламент.

«Велізарнейшай памылкай, — пісаў Ленін, — велізарнейшым парламенцкім кратынізмам было-б з нашага боку аднесціся да дэмакратычнай нарады, як да парламента, бо нават калі-б яна абвясціла сябе парламентам і суверэнным парламентам рэвалюцыі, усё роўна яна нічога не вырашае: вырашэнне ляжыць па-за ёй, у рабочых кварталах Піцера і Масквы».

(Ленін, т. XXI, стар. 197).

З'ЕЗД АНТЫФАШЫСЦКАЙ МОЛАДЗІ Ў ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 30 верасня. (БЕЛТА). Адбыўся скліканы ППС (Польскай сацыялістычнай партыяй) усепольскі з'езд дэлегатаў арганізацый рабочай моладзі з удзелам дэлегатаў сялянскай моладзі. На з'езд прыбылі таксама дэлегаты ад сялянскай партыі «Стронніцтво людове».

15 тысяч удзельнікаў з'езда калонамі прайшлі па гораду, абвяшчаючы антыфашысцкія лозунгі. Каля іерусалімскай алеі ў дэманстрантаў групай фашыстаў была кінута бомба. Некалькі дзесяткаў чалавек ранена. Тэрарысты збеглі.

БЯСЧЫНСТВЫ ПОЛЬСКІХ ПАГРАНІЧНІКАЎ НА ПОЛЬСКА-ЛІТОЎСКАЙ ГРАНІЦЫ

КАЎНАС, 30 верасня. (БЕЛТА). Літоўскія газеты ў рэзкай форме выказваюць абурэнне новымі бясчынствамі палякаў на літоўскай граніцы. Паводле паведамленняў літоўскай пагранічнай паліцыі, за перыяд паміж 15 і 25 верасня палякі шляхам пераносу сваіх пагранічных слупоў углыб літоўскай тэрыторыі зрабілі рад спроб захвату літоўскай зямлі. Гэта аперацыя была праведзена ў розны час у пяці пагранічных раёнах.

Па настаянню літоўскай пагранічнай паліцыі, усе незаконна перастаўленыя слупы былі перанесены палякамі на свае ранейшыя месцы.

АНГЛА-ФРАНЦУЗСКАЯ НОТА ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 30 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, на пасяджэнні англійскага кабінета прынят тэкст англа-французскай ноты Італіі па пытанню аб удаленні іншаземцаў з Іспаніі. Магчыма, што гэта нота будзе паслана Італіі ў бліжэйшыя дні. Як мяркуюць, прадаўжае агенцтва, у ноце будзе падкрэслена, што ёсць сур'ёзная небяспека пераўтварэння іспанскай вайны ў міжнародную ў выпадку, калі будзе прадаўжацца актыўнае ўмяшанне ў іспанскія справы. У ноце, указвае агенцтва Рэйтэр, падкрэслена неабходнасць для дзяржаў, падпісаўшых пагадненне аб неўмяшанні, строга прытрымлівацца гэтага пагаднення.

МАНЕЎРЫ ФАШЫСЦКАЙ ДЫПЛАМАТЫІ

ПАРЫЖ, 1 кастрычніка. (БЕЛТА). Французскія палітычныя колы аддаюць вялікую ўвагу выступленню італьянскага пасла ў Лондане Грандзі супроць франка-англійскага праекта перагавораў трох дзяржаў — Англіі, Францыі і Італіі па пытанню аб інтэрвенцыі ў Іспаніі. Італьянскі ўрад, паводле заявы Грандзі, не бачыць прычыны, чаму праблема адклікання добраахвотнікаў з Іспаніі, «якая паспяхова абмяркоўвалася ў Лонданскім камітэце, павінна разглядацца нарадай трох дзяржаў». Пры гэтым Грандзі высунуў наступныя пярэчанні: 1) перагаворы трох дзяржаў будуць дубліраваць работу Камітэта па неўмяшанню; 2) пытанне аб добраахвотніках не можа быць вырашана ізалявана, паколькі італьянскі ўрад не раз звязваў яго з пытаннем прызнання праў ваюючай стараны.

Пасля італьянскага дэмарша (выступлення) многія ў Парыжы не вераць, што нарада трох дзяржаў наогул адбудзецца.

Французскія палітычныя колы бачаць у італьянскім дэмаршы перш за ўсё манеўр, разлічаны на выйгрыш часу, на працягу якога Італія будзе беспакарана адпраўляць свае войскі ў Іспанію. Яны лічаць, што пасля нарады з Гітлерам, Мусаліні рашыў ва што-б там ні стала дабіцца хутчэйшай перамогі іспанскіх мяцежнікаў.

ПАЎСТАННЕ СУПРОЦЬ ІТАЛЬЯНСКІХ АКУПАНТАЎ У АБІСІНІІ

ПАРЫЖ, 30 верасня. (БЕЛТА). Газета «Пары Суар» паведамляе аб буйным паўстанні, якое адбылося ў апошнія дні ў горадзе Дэсі ў Абісініі. У рэзультаце лютых баёў паміж італьянскімі войскамі і паўстанцамі ёсць значная колькасць забітых і раненых.

У тэлеграме таксама паведамляецца, што 50 тысяч абісінцаў, узброеных вінтоўкамі і кулямётамі і маючых у сваім распараджэнні нават некалькі танкаў, прымусілі італьянскія войскі эвакуіраваць некаторыя раёны ў паўднёва-заходняй частцы Абісініі.

400 раненых італьянцаў былі накіраваны ў Італію.

АД'ЕЗД МУСАЛІНІ З БЕРЛІНА

БЕРЛІН, 29 верасня. (БЕЛТА). Сёння ў Берліне адбыўся ваенны парад у гонар фашысцкага дыктатара Італіі Мусаліні, у якім удзельнічала 14 тысяч войск усіх родаў зброі. Пасля парада Мусаліні зноў меў нараду з Гітлерам. У той-жа дзень Мусаліні выехаў у Рым.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Згодна паведамлення міністэрства абароны ад 29 верасня, у сектары Усэра ўзрывам некалькіх мін знішчаны фашысцкія траншэі і ўмацаванні ў Каса Дэруіла. Рэспубліканскія войскі занялі гэту пазіцыю. Мяцежнікі адступілі к Серо Бланко.

Па паведамленню агенцтва Эспань, 29 верасня артылерыя мяцежнікаў бамбардыравала Мадрыд. На працягу пяці мінут па гораду было выкінута больш 35 снарадаў германскай вытворчасці 155-міліметравага калібра. Бамбардыроўка нанесла найбольшыя разбурэнні ў заходніх кварталах сталіцы.

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Па паведамленню агенцтва Эспань, рэспубліканскія войскі ў рэзультаце наступлення на фронце Верхняй Арагоніі на працягу апошняга тыдня занялі 22 вёскі. Рэспубліканскімі войскамі заняты рад пунктаў буйнага стратэгічнага значэння. Гэтыя рэзультаты дасягнуты, не гледзячы на вельмі невыгодныя ўмовы мясцовасці і неспрыяючае надвор'е.

Рэспубліканцамі ўзята ў палон 380 чал., а таксама захоплены значныя запасы ваеннага снаряжэння.

У апошнія дні рэспубліканцы вядуць буйнае наступленне ў сектары Хака. Яны перарэзалі дарогу, праходзячую праз даліну ракі Гальего к французскай граніцы. У Орна дэ Гальего рэспубліканцы перарэзалі чыгуначную лінію Хака — Сарагоса і захапілі два паязды. Мяцежнікі перакідваюць на гэты ўчастак фронта мараканскія часці.

Рэспубліканскія войскі, па паведамленню з Валенсіі, знаходзяцца ў 18 кіламетрах ад Сарагосы.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны 29 верасня, у прыбярэжным участку фронта націск мяцежнікаў некалькі аслабеў. У раёне Онісы мяцежнікі прадпрынялі рад атак. Рэспубліканскія войскі аказалі энергічнае супраціўленне ў гэтым раёне, аднак былі вымушаны адступіць на пазіцыі, прадугледжаныя раней.

Па паведамленню з Валенсіі, фашысцкая авіяцыя тры разы прабавала бамбардыраваць Хіхон (порт на біскайскім узбярэжжы). Вылецеўшыя насустрач фашысцкім самалётам рэспубліканскія знішчальнікі ўступілі з імі ў бой. Па вестках берагавой аховы, адзін фашысцкі самалёт, ахоплены полымем, упаў у мора, другі быў збіт рэспубліканцамі каля Градо.

4 ІТАЛЬЯНСКІЯ ДЫВІЗІІ АДПРАЎЛЯЮЦЦА Ў ІСПАНІЮ

ПАРЫЖ, 1 кастрычніка. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Эспань, 4 італьянскія дывізіі сёння адпраўляюцца з Неапаля на ўзмацненне арміі іспанскіх мяцежнікаў.

Параходы, на якіх едуць гэтыя войскі, перафарбозаны, назвы параходаў замазаны...

Па паведамленню газеты «Эўр», 27 верасня з Неапаля адпраўлены іспанскім мяцежнікам 4 батарэі зенітных гармат.

ЛІГА НАЦЫЙ АБ ФАШЫСЦКАЙ ІНТЭРВЕНЦЫІ У ІСПАНІІ

Рэзалюцыя па іспанскаму пытанню, прынятая рэдакцыйнай камісіяй

ЖЭНЕВА, 30 верасня. (БЕЛТА). Сёння пасля працятлых спрэчак рэдакцыйная камісія, выбраная шостай (палітычнай) камісіяй, прыняла тэкст рэзалюцыі па іспанскаму пытанню.

У першым пункце рэзалюцыя напамінае аб абавязках кожнай дзяржавы паважаць тэрытарыяльную цэласнасць і палітычную незалежнасць іншых дзяржаў.

Другі пункт рэзалюцыі заяўляе, што кожная дзяржава абавязана ўстрымлівацца ад умяшання ва ўнутраныя справы іншых дзяржаў.

Трэці пункт напамінае, што еўрапейскія дзяржавы ўзялі на сябе спецыяльнае абавязацельства і стварылі лонданскі камітэт па неўмяшанню з мэтай лакалізаваць іспанскі канфлікт і тым самым абараніць усеагульны мір.

Чацверты пункт выказвае жаль, што, не гледзячы на спробы членаў камітэта, не ўдалося забяспечыць адкліканне неіспанскіх удзельнікаў ваенных дзеянняў у Іспаніі. Цяпер трэба прызнаць, што на іспанскай тэрыторыі знаходзяцца іншаземныя армейскія карпусы, што азначае сапраўдную замежную інтэрвенцыю ў справы Іспаніі.

Пяты пункт напамінае аб рэзалюцыі Совета Лігі нацый ад 29 мая г. г., якая гаварыла аб тым, што найбольш эфектыўным мерапрыемствам для забеспячэння міру з'яўляецца адкліканне замежных салдат з Іспаніі.

Шосты пункт выказвае надзею, што дыпламатычныя дзеянні, прадпрынятыя нядаўна некаторымі дзяржавамі, паспяхова забяспечаць неадкладнае і поўнае адкліканне іншаземных удзельнікаў узброенай барацьбы ў Іспаніі.

Сёмы пункт заклікае ўсе ўрады прыкласці новыя намаганні для ажыццяўлення раней прынятых рашэнняў і адзначае, што калі «ў непрацяглым часе» нельга будзе забяспечыць станоўчы рэзультат у гэтай галіне, то ўрадам прыдзецца мець на ўвазе неабходнасць пакласці канец сістэме неўмяшання.

У другой рэзалюцыі, прынятай рэдакцыйнай камісіяй, указваецца, што на падставе артыкула 11 пакта Лігі нацый, Совет Лігі нацый павінен сачыць за развіццём становішча ў Іспаніі і скарыстаць усякую магчымасць, каб знайсці базу для мірнага вырашэння іспанскага канфлікта.

Іспанская дэлегацыя, таксама, як і другія дэлегацыі, падтрымліваючыя патрабаванні Іспаніі, не ўтойваюць, што, па іх думцы, гэтыя рэзалюцыі не адказваюць на вострыя пытанні, устаўшыя ў сувязі з германскай і італьянскай інтэрвенцыяй у Іспаніі і ў сувязі з цынічнымі заявамі, зробленымі Мусаліні ў яго прамове ў Берліне.

ЖЭНЕВА, 1 верасня. (БЕЛТА). 6-я (палітычная) камісія Лігі нацый учора вечарам пасля працятлых спрэчак адобрыла праект рэзалюцыі па іспанскаму пытанню. Характэрнай рысай спрэчак было сумеснае выступленне дэлегацый Англіі, Францыі і СССР, падтрыманае дэлегатамі Швейцарыі і Югаславіі, супроць спроб прыхільнікаў фашысцкіх дзяржаў падвергнуць крытыцы тую ці іншую частку рэзалюцыі. Асобае супярэчанне гэтых прыхільнікаў фашысцкіх дзяржаў выклікаў 7-ы пункт рэзалюцыі. Па гэтаму пытанню выступіў тав. Літвінаў, які энергічна настойваў на прыняцці 7 пункта. Рэзалюцыя была прынята аднагалосна пры частцы ўстрымаўшыхся — дэлегатах Аўстрыі, Венгрыі, Балгарыі, Партугаліі, Ірландыі і Паўднёва-Афрыканскага саюза.

ЭКСПАНАТЫ ДЛЯ ВЫСТАЎКІ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ

БАРЫСАЎ. Да ўсебеларускай выстаўкі, прысвечанай XX гадавіне Вялікага Кастрычніка, члены барысаўскай ганчарнай арцелі рыхтуюць каля 100 разнастайных скульптурных экспанатаў.

Майстры мастацкай пасуды тт. Бараўля, Крываротаў і Тапуноў ужо зрабілі каля 50 экспанатаў (мастацкая пасуда і гліняная скульптура). Найбольш цікавай з'яўляецца скульптура, якая паказвае групу калгаснікаў, выконваючых вакол высокага абеліска беларускі народны танец «Лявоніху». Таксама цікавымі з'яўляюцца скульптурныя групы, зробленыя па матывах народных баек. Тут і мядзведзь з пчаліным вуллем, «Лісіца і вінаград» і інш.

Шклозавод імя Дзяржынскага рыхтуе да выстаўкі мастацка афармлены сервіз, які складаецца з двух падносаў, графіна, шасці бакалаў, шасці стаканаў і шасці румак. Пасуда робіцца са шкла вышэйшай якасці, згатоўленага па спецыяльнаму рэцэпту. Алмазная гравіроўка і шліфоўка сервіза даручана лепшаму майстру фабрыкі т. Календа.

АНТЫРЭЛІГІЙНЫ ПЛАКАТ-ГАЗЕТА

Цэнтральны совет ваяўнічых бязбожнікаў БССР выпускае ў пачатку кастрычніка плакат-газету «Барацьба з рэлігіяй — барацьба за сацыялізм», прысвечаны надыходзячым выбарам у Вярхоўны Совет СССР. У плакаце-газеце будуць артыкулы на антырэлігійныя тэмы, матэрыял, паказваючы падрыўную работу царкоўнікаў у БССР, і інш. Адводзіцца спецыяльны аддзел пытанняў і адказаў на тэмы аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР. Плакат-газета выйдзе тыражом у 70 тысяч экземпляраў.

БІБЛІЯТЭКІ МАШЫННА-ТРАКТАРНЫХ СТАНЦЫЙ

Пры радзе машынна-трактарных станцый рэспублікі ёсць добра абсталяваныя бібліятэкі і чытальныя залы. У іх можна знайсці класічную мастацкую літаратуру, кнігі сучасных совецкіх пісьменнікаў, палітычную літаратуру і кнігі па тэхніцы вытворчасці. Найбольш буйныя бібліятэкі працуюць пры Дзяржынскай і Лёзнянскай МТС. Усяго пры МТС БССР налічваецца звыш 120 бібліятэк. Асігнаванні на развіццё бібліятэчнай справы пры машынна-трактарных станцыях растуць з кожным годам. У 1936 годзе, напрыклад, па прафсаюзнаму бюджэту на гэта было асігнавана звыш 16.000 рублёў, а ў гэтым годзе — 23.000 рублёў. У апошні час укамплектаваны новыя бібліятэкі пры Клімавіцкай, Мехаўскай, Цімкавіцкай і іншых МТС.

АСЕННІ КІРМАШ У МЕНСКУ

Па рашэнню гарадскога совета з 3 па 10 кастрычніка ў Менску будзе праведзен міжраённы кірмаш з удзелам буйнейшых гандлёвых арганізацый сталіцы і калгаснікаў, калгасаў і аднаасобнікаў Менскага, Заслаўскага, Пухавіцкага, Смалявіцкага, Смілавіцкага, Чэрвеньскага, Уздзенскага і Лагойскага раёнаў.

Горунутгандлем распрацаван падрабязны план правядзення кірмаша. Ён будзе праходзіць на крытым рынку, Чэрвеньскім, на рынку «Пляц 25 кастрычніка», Суражскім рынку, Конным і Новым рынках. На гэтых рынках будзе дадаткова ўстаноўлена 120 палатак, столікаў і латкоў. Для культурна-бытавога абслугоўвання ўдзельнікаў кірмаша на рынках абсталёўваюцца медпункты, чайныя, пырульні. Таксама будуць функцыянаваць бюро даведак, аддзяленні ашчадных кас, юрыдычныя кансультацыі. Намячаецца выступленне брыгад артыстаў.

Гандлёвыя арганізацыі выпусцяць на рынак прадуктовых і прамысловых тавараў звыш чым на паўтара мільёна рублёў. Менгархарчгандаль выпусціць тавараў на 200 тысяч рублёў, Менпрамгандаль — на 200 тысяч рублёў, Саюзунівермаг — на 180 тыс. рублёў, Саюзтэкстыльшвейгандаль — на 200 тысяч рублёў і т. д.

Гандлёвым арганізацыям прапанавана неадкладна прыступіць да падрыхтоўкі кірмаша.

МАЛОЧНЫЯ ВЫРАБЫ ДА СВЯТА

Менскі малочны камбінат выпускае да свята 20-годдзя Кастрычніцкай рэволюцыі спецыяльны асартымент малочных вырабаў. Будзе выпушчана марожанага «Эскімо», «Арктыка» і расфасаванае па 10 тыс. штук у дзень замест 5.000 штук, якія выпускаюцца зараз. У дні падрыхтоўкі да свята будуць выпускацца марожаныя тарты, па 1.000 штук дзіцячых шакаладных сыркоў, слівачных піражных, а таксама малако міндальнае, шакаладнае і дыетычнае. Уся прадукцыя будзе выпускацца ў спецыяльных этыкетках з кастрычніцкімі віншаваннямі. З 1 па 10 лістапада малочны камбінат выпусціць святочную партыю тавараў на 120 тысяч рублёў.

З'ЁМКІ ФІЛЬМА „ФАРПОСТ ВЯЛІКАЙ РАДЗІМЫ"

Вечарам 29 верасня з Менска ў Ленінград выехала група артыстаў ансамбля беларускай песні і танца і аркестр народных інструментаў Дзяржаўнай філармоніі БССР для музычнага афармлення мастацка-дакументальнага фільма «Фарпост вялікай радзімы».

З'ёмкі будуць зроблены на ленінградскай фабрыцы «Совецкая Беларусь».

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Сёння ў 6 гадзін вечара ў Вялікай зале Дома партактыва адкрываецца 2-я комсамольская канферэнцыя Сталінскага раёна.

Часовыя пасведчанні і запрашальныя білеты на канферэнцыю выдаюцца ў памяшканні Сталінскага горрайкома ЛКСМБ з 10 гадзін раніцы да 4 гадзін дня і з 7 да 10 гадзін вечара.

СТАЛІНСКІ ГРК ЛКСМБ.

АД МЕНСКАГА РК КП(б)Б

Згубленыя партбілеты — за № 0868262, ўзору 1936 г., выданы на імя Зыля Васілія Ігнатавіча, і за № 0857164 — на імя Касцянава Сцяпана Іванавіча, лічыць несапраўднымі.

Выконваючы абавязкі сакратара Менскага РК КП(б)Б ПТАШКІН.

АД ЛЁЗНЯНСКАГА РК КП(б)Б.

Украдзены партбілет за № 0862732, выданы Лёзнянскім РК КП(б)Б на імя Вераксіча Парфірыя Максімавіча, лічыць несапраўдным.

Сакратар Лёзнянскага РК КП(б)Б БУГРОЎ.

АД АСІПАВІЦКАГА РК КП(б)Б

Згубленую кандыдацкую картку за № 0548802, выданую на імя Кулакова Нікалая Васільевіча Магілеўскім РК КП(б)Б, лічыць несапраўднай.

Сакратар Асіпавіцкага РК КП(б)Б ФЕЛЬДМАН.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР І
2 кастрычніка
Абанем. № 18
ПЛАТОН КРЭЧЭТ
Пачатак у 8 г. вечара.

ДЗЯРЖ. ТЭАТР МУЗКАМЕДЫІ БССР
(Памяшканне Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР)
2/Х: ЦЫГАНСКІ БАРОН

Дзіцячы гукавы кінотэатр — НА ДАЛЁКІМ УСХОДЗЕ
Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» — АРСЕН
Гукавы кінотэатр «Пролетарый» — «УЩЕЛЬЕ АЛАМАСОВ»
Гукавы кінотэатр «Спартак» — ПАЛАЦ І КРЭПАСЦЬ

НАРКАМХАРЧПРОМ
ГАЛОЎПАРФЮМЕР

ЛЕПШАЕ ТУАЛЕТНАЕ МЫЛА
У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-845

Загадчыкам Акр., Гар. і Райана, палітасветработнікам, заг. клубамі, ДСК, хат-чытальняў, усім калектывам і ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці.

Па рашэнню партыйных і совецкіх арганізацый у Менску
З 1 ПА 10 ЛІСТАПАДА 1937 г.
— адбудзецца —
2-я ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА
НАРОДНАЙ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ, ПРЫСВЕЧАНАЯ 20-ГОДДЗЮ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.
Адбор удзельнікаў на Ўсебеларускую алімпіяду будзе праводзіцца на с.-совецкіх, гарадскіх, раённых і акруговых алімпіядах з 1 па 25 кастрычніка.
Быць удзельнікам Усебеларускай алімпіяды — справа гонару кожнага гуртка мастацкай самадзейнасці, кожнага паасобнага выканаўцы.
РЫХТУЙЦЕСЯ ДА АЛІМПІЯДЫ!
Па пытаннях алімпіяды звяртайцеся ў Дом народнай творчасці БССР (Менск, Дом урада, пакой 602).

УПРЫГОЖВАЙЦЕ СВАЕ ПАМЯШКАННІ ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ І НА ЗІМНІ ПЕРЫЯД.
МЕНСКІ ТРЭСТ ЗЯЛЁНАГА БУДАЎНІЦТВА
праводзіць **АЗЕЛЯНЕННЕ**
КВАТЭР, СТАЛОВЫХ, рэстаранаў, клубаў, устаноў і навучальных устаноў, інтэрнатаў, жактаў і т. д.
ВЕЧНАЗЯЛЁНЫМІ І КВІТНЕЮЧЫМІ РАСЛІНАМІ.
ЗАКАЗЫ ЗДАВАЙЦЕ:
па тэл. № 24-231, Трэст зялёнага будаўніцтва;
1-му САДАВОДСТВУ — вул. Карла Маркса № 60;
2-му САДАВОДСТВУ — вул. Варашылава, № 3;
ЦВЯТОЧНАМУ МАГАЗІНУ — Совецкая, 61.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
Ад 2 кастрычніка
НЯМЫ МАСТАЦКІ КІНОФІЛЬМ
„ЗЕЛІМХАН"
(новы экземпляр)
Пачатак сеансаў: у 6 г., 7.30, 9.15 і 11 г.
Каса адкрыта з 1 г. дня.

ДА ВЕДАМА ЎСТАНОЎ ГРАМАДСКАГА ХАРЧАВАННЯ І ХАТНІХ ГАСПАДЫНЬ!
ПАЖЫЎНАЕ І ТАННАЕ БЛЮДА
У ПЛОДАГАРОДНІННЫХ МАГАЗІНАХ, ЛАРКАХ, ПАЛАТКАХ, а таксама НА БАЗЕ ГАЛОЎКАНСЕРВА
(Ракаўская вул., № 2).
МОЖАЦЕ КУПІЦЬ **ПЕРАЦ** свежы балгарскі салодкі
З ПЕРЦА МОЖНА ПРЫГАТАВАЦЬ РОЗНЫЯ ПАЖЫЎНЫЯ БЛЮДЫ.
ПЕРАЦ ФАРШЫРУЕЦЦА МОРКВАЮ, МОЖНА РОЗНЫМІ КРУПАМІ, РЫСАМ З МЯСАМ, КАПУСТАЙ, ГРЫБАМІ І ІНШ. І ПРЫГАТАЎЛЯЕЦЦА Ў ТАМАТНЫМ СОЎСЕ З РАСЛІННЫМ МАСЛАМ.
КУПЛЯЙЦЕ свежы салодкі ПЕРАЦ
ЦАНА — 35 КАП. кгр.

УСЕ НА АСЕННЮЮ КАЛГАСНУЮ ЯРМАРКУ!
МЕНСКАЯ КАНТОРА **БЕЛПРАМГАНДЛЯ**
ВЫПУСКАЕ ДА АСЕННЯЙ КАЛГАСНАЙ ЯРМАРКІ
ВЯЛІКІ АСАРТЫМЕНТ ВЫСОКАЯКАСНЫХ ТАВАРАЎ
НА СУМУ 300 ТЫС. РУБ.
МАНУФАКТУРА, АБУТАК, ГАЛОШЫ, ВАЛЕНКІ, ГАТОВАЕ АДЗЕННЕ, ГАЛАЎНЫЯ ЎБОРЫ, ГАЛАНТАРЭЯ, ТРЫКАТАЖ, ПАРФУМЕРЫЯ, КУЛЬТТАВАРЫ, ШПАЛЕРЫ, ПАСУДА СКАБЯНАЯ І ГАСПАДАРЧЫЯ ТАВАРЫ.
У ЯРМАРЦЫ УДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ:

МАГАЗІН № 48, ЛАРОК № 18, УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЁН	РЫНАК 25 КАСТРЫЧНІКА
МАГАЗІН № 14, МАГАЗІН № 25, ЛАРОК № 16, ЛАРОК № 19, УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЁН	ЧЭРВЕНЬСКІ БАЗАР
МАГАЗІН № 4, МАГАЗІН № 16, 4 ЛАТКІ	КРЫТЫ РЫНАК
МАГАЗІН № 47, ЛАРОК № 1	КОНСКІ БАЗАР
УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЁН	СТАРАЖОЎСКІ РЫНАК

ДЫРЭКЦЫЯ.

Ленінградская арцель „УТИЛЬСТЕКЛОПРОБ"
ПРАДАЕ бутэлькі і аптэкарскую пасуду розных ёмкасцей
таксама коркавыя і гумавыя ПРОБКІ розных размераў.

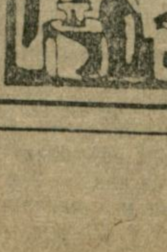

Заказы выконваюцца неадкладна.
Цэны па прэйскуранту.
З заказамі звяртацца па адрасу: Ленинград, Волкова деревня, Новомихайловская я, 38, артель «Утильстеклопроб».
Тэл. 2-34-46.

Уп. Галоўлітбела № К—3059.
Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63.
К., Б., Б.